

Élet és Világosság

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA

2012/5.

MARC CHAGALL: FALUSI MADONNA

KALENDÁRIUM
MÁJUS – PÜNKÖSD HAVA –
TAVASZUTÓ – ÍGÉRET HAVA

Május 1. – A munka ünnepe. A nemzetközi munkásmozgalmak által kiharcolt, minden évben megtartandó ünnepség hivatalos állami szabadnap, mely a munkások által elért gazdasági és szociális vívmányokat hivatott megünnepelni. Előzményei egészen a brit ipari forradalomig nyúlnak vissza, amikor is egy gyártulajdonos, Robert Owen 1817-ben megfogalmazta és közvettette a munkások követelését, benne többek között az addig 10-16 órás munkaidő nyolc órára csökkentését. Igazi előrelépés azonban csak 1856. április 21-én történt, amikor sztrájkba léptek az ausztráliai Melbourne városában a kőművesek és építőmunkások, követelve a 8 órás munkaidő bevezetését a kontinensen. Akciójuk sikerrel zárult, még csak a fizetésük sem lett kevesebb a rövidebb munkaidő ellenére, így egyben a világon első alkalommal sikerült egy szervezett munkáscsoportnak (későbbi nevén szakszervezetnek) bármiféle sikert is elérni retorziók nélkül. Ez a siker is nagyban inspirálta a munka ünnepének ötletét, illetve a majálisok megszületését.

1886. május 1-jén a chicagói munkás szakszervezetek sztrájkot szerveztek a nyolc órás munkaidő bevezetéséért. 1889. július 14-én Párizsban megalakult a II. Internacionálé, melyen úgy határoztak, hogy a három évvel korábbi chicagói tüntetés kezdetének negyedik évfordulóján, 1890. május 1-jén a szakszervezetek és egyéb munkásszerveződések együtt vonuljanak fel országszerte a nyolc órás munkaidő bevezetéséért. A tüntetések az Egyesült Államokban olyan jól sikerültek, hogy a II. kongresszuson, 1891-ben május elsejét hivatalosan is a „munkásosztály nemzetközi összefogásának harcos ünnepévé” nyilvánították.

Május 1-jén nem csak a munkások, a katolikusok is ünnepelnek, Jézus nevelőatyjára, az ácsra emlékezve. Munkás Szent József ünnepét 1955. május 1-jén rendelte el XII. Piusz pápa.

2004-ben pedig ezen a napon csatlakozott Magyarország (valamint Málta, Ciprus, Szlovénia, Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Csehország, Szlovákia) az Európai Unióhoz.

Május 5. – 1909-ben ezen a napon született Glatter Miklós, ismertebb nevén Radnóti Miklós költő. Életét jelentősen befolyásolta, hogy születésekor édesanyját és ikertestvérét elveszítette. E traumára utal az Ikrek hava című prózai munkája. Bár verseiben erősen hang-

súlyozta magyarságát, utolsó éveiben a magyar társadalom zsidó mivolta miatt elutasította. Költészetében keverednek az avantgárd és expresszionista elemek, új klasszicista stílusban, melyre jó példa az Elégia. Említésre méltó romantikus szerelmi költészete is. 1935-ben vette feleségül Gyarmati Fannit, akivel rendkívül boldog volt a házassága. Radnóti Miklós 1943-ban tért át a katolikus vallásra, amit az antiszemitizmus miatt abban az időben számos zsidó származású író megtett. A 40-es évek elején besorozták a magyar hadseregbe, de zsidó lévén fegyvertelen munkaszolgálatra osztották be. A zászlóaljat az ukrán frontra vezényelték, majd a szerbiai Borban lévő rézbányákhoz. 1944 augusztusában Radnóti csoportját „erőltetett menetre” kényszerítették Magyarország középső része irányába. Radnóti Miklós életének utolsó hónapjaiban is folytatta a versek írását, melyeket kis noteszbe jegyzett le. Szemtának szerint Radnóti Miklóst 1944. november elején súlyosan megverte az egyik részeg nemzetőr, akit zavart Radnóti „firkálgatása”. Mivel túl gyenge volt a menetelés folytatásához, tarkón lötték, és Abda közelében egy tömegsírba dobták. Ma, az út mellett egy szobor állít neki emléket. 18 hónappal a halála után a tömegsír exhumálták, és Radnóti Miklós kabátjának első zsebében megtalálták a kis noteszt, melybe utolsó lírai és szívbemarkoló verseit írta. Radnóti ma a Kerepesi úti temetőben nyugszik.

(Radnótival kapcsolatos írásunk olvasható a Hírmozaikban is.)

Május 7. - 185 éve, 1827-ben ezen a napon született Vajda János költő, újságíró Pesten, jómódú család gyermekeként. Középfokú tanulmányait a székesfehérvári ciszterciták gimnáziumában folytatta, de felsőfokú végzettséget nem szerzett. Rövid ideig Pesten lakott, majd Petőfi hatására vándorszínésznek állt. 1848-ban lelkesen támogatta a forradalmat. Beállt katonának a honvédseregbe, egészen a hadnagyi kinevezésig jutott. A szabadságharc leverése után szüleinél keresett menedéket, később az olaszországi Padovában szolgált, mint a császári hadsereg közkatonája. 1850-ben hazatért, rövid ideig hivatalnokként dolgozott, majd újságíró lett. A világosi fegyverletétel után nem támogatta az ellenállást. Dolgozott Bécsben, majd hazatért, a kiegyezést nem támogatta, így szembe került a széles közvéleménnyel és Deák Ferencsel. 1880-ban megnősült, de házassága nem tartott sokáig. Utolsó éveiben gyomorbántalmak kínozták, és anyagi helyzete is egyre kilátástalanabb lett. Magányosan és szegényen hunyt el 1897 januárjában Budapesten. Vajda költészete meghaladta korát, a legtöbben őt tekintik átmenetnek a Petőfi féle népies és az Ady féle modernebb költészet között. *(Folytatás a 30. oldalon.)*

Tartalom

KALENDÁRIUM – Május	2
BIBLIAI GONDOLATOK „Kezdének szólni más nyelveken.” (ApCsel 2,4) <i>(Iványi Gábor)</i>	4
PORTRÉ „Olyan, mint ha otthon lennék Borsodban...” <i>(Iványi Margit interjúja Farkas Barnabással)</i>	5
AMIRŐL BESZÉLNEK A vérvádról <i>(Vattamány Gyula)</i>	8
ÜNNEPEINK Fohász – az anya áldása, midőn fia az életbe indul <i>(gigi)</i>	9
Anyák napi spotok <i>(gigi)</i>	9
Anyák napi gondolatok <i>(Bereczky Géza)</i>	10
Shavuót ünnepe <i>(Sch. H.)</i>	10
HÍRMOZAIK	12
KÖLYÖKSAROK Mi fán terem? – A májusfa és pünkösdi királyság <i>(Bereczky Géza)</i>	15
FÖLD KÖRÜLI TÖRTÉNETEK Csak egy indián <i>(Bognárné Horgosi Anikó)</i>	16
HITÉPÍTŐ IRODALOM Arthur von Bergen önéletrajza <i>(Iványi Tiborné ford.)</i>	18
NÉVJEGY Kardos Péter, zuglói főrabbi <i>(gigi)</i>	20
AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI A lélek nyelvét érteni jó – 2. <i>(Szabó Ildikó interjúja Antalfi Gizellával)</i>	21
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA <i>(ig)</i>	23
ISTENTISZTELETI REND – Május	26
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN Mert úgy szerette Isten a világot <i>(Göncz Zoltán)</i>	27
INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL Ha a szirmok lehullanak <i>(Lakatos Anka)</i>	28
PÜNKÖSDI GONDOLATOK	29
LEVÉLHULLÁS	30
ÜNNEPI MENÜ	32
ÜNNEPI BESZÉLGETÉS <i>(gigi)</i>	33
RÍMELŐ	34
NYÁRI TÁBOROK, 1 SZÁZALÉK	35

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * H-1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax. (06-1) 5770515/577-0514 * e-mail: ev@wjlf.hu * www.metegyhasz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk:0444 * Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.: 11708001-20520380 * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit * Felelős kiadó: Iványi Gábor * Éves előfizetési díj: 1440 Ft * Egyes példányszám ára 120 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkési hivatalban.

„Kezdének szólni más nyelveken.”

(ApCsel 2,4)

Pünkösöd (Sávuót) a zsidó nép életében nem csupán az aratás kezdetének a „zsengék bemutatásának ünnepe” volt, sokkal inkább a törvényadásról való megemlékezés.

Az Egyiptomból való csodás szabadulást mindenféle, lelkében még zavaros rabszolga-hozzáállást hordozó gyülevész had élte meg.

A Sínai-hegy alatt kezdett nyilvánvaló válni számukra, hogy Isten nemcsak szabadító, hanem valamit el is vár tőlük. Törvényeit a kőtáblán kívül a szívükbe is be akarja írni, és az a terve, hogy amit megértettek, azt tegyék mindenki számára hozzáférhetővé.

Azok, akik az első keresztény pünkösöd tanúi voltak, szintén zaklatott hátérből érkeztek. A tanítványok alig vannak túl a Jézus elvesztése körüli sokkon, s bár találkoztak a Feltámadottal, mégis tanácstalanok. Nem tudják, mire kell az Úr parancsa szerint várakozniuk. S akkor, Pünkösöd napján különös élményben van részük. Sokféle megosztottságuk feloldódik, a köztük lévő nyelvi, társadalmi ellentétek megszűnnek. A tanítványok, akik mostanra végképp nem tudják, mit is kell igazán továbbadniuk az embereknek, hirtelen képessé válnak arra, hogy bárkivel szót értsenek, és pedig éppen abban a szent ügyben, amelynek az áttekintése és megértése a legnagyobb gondot okozta a számukra: hogyan követhető az az út, igazság és élet, amin eddig a Mester (vagy a Jó Pásztor) mindig előttük ment?

Miképpen válhatnak ők Krisztus-hordozókká és mások vezetőivé az után, hogy Nagycsütörtök és Húsvét között oly sok módon derült ki gyarlóságuk és alkalmatlan voltuk? Most megértették, hogy Istennek így is szüksége van rájuk. Nem soha nem látott személyekre, mennyből jövő angyalra, vagy az Úr azonnali visszajövetelére kell várniuk, hanem nekik kell megszólítaniuk először egymást, aztán tágabb környezetüket, s végül az egész, sokszínű világot. Ehhez azonban „más nyelv”-re van szükség. Nem a saját vélekedésüket kell az emberekkel megosztaniuk, hanem arról kell beszélniük, amit „a Lélek ad”.

Mit akar mondani Isten mai zavaros világunkban, megosztott társadalmunkban szegény- és kisebbségellenes régióinkban, megalázott egyházi státuszunkban? Veszélybe sodort szolgálatunk terén, általunk, megrendült s kissé összezavarodott mai tanítványokon keresztül?

A Lélek üzenete ma sem változott. Nem a földi bírák pillanatnyi politikai számítása vagy az emberi irigység, a krisztuskövetők gyávasága, netán haszonlesése, a tanítványi megosztottság a mindenképpen eltérni való jelen. Beszélünk kell Jézusról, Aki lebontja a falakat, békét teremt nemzetiségek között, utat tör a halálon át, megbékít önmagunkkal és Istennel. Igen, ezen a régi-új nyelven kell félelem nélkül továbbra is beszélnünk.

Iványi Gábor

PORTRÉ

„Olyan, mintha otthon lennék Borsodban...”

Borostás arcú férfiak áldogálnak a hepehupás járdán, a lábuktól pár méterre galambok bukdácsolnak izgatottan. Mindig találnak valamit a földön. A galamb hol több, hol kevesebb, a férfiakhoz néha nők csatlakoznak, de a díszlet (kopott épület, kékre mázolt kapu) ugyanaz. Farkas Barnabás sok ezer-szer tette már meg az ide vezető utat. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség Fűtött Utca nevű intézményének fiatal vezetőjével Iványi Margit beszélgetett.

IM: A kisiúk általában a versenyautókat vagy a kukásautót csodálják, esetleg rendőrök szeretnének lenni. Hogyan lesz viszont valakiből szociális munkás?

FB: Kiskoromban nem nagyon voltak még szociális munkások, ezért az nem akartam lenni. Református gimnáziumba jártam, és teológiára készültem, ahová bizonyos problémák miatt nem kerülhettem be. Ekkor döntöttem úgy, hogy ha az elméleti részét nem tudom csinálni, akkor a gyakorlati részében szeretném megvalósítani önmagamot.

IM: Miért szerettél volna teológiára menni?

FB: Hogy a hitemet megélhessem, és lelkeszként azt tehessem, amiben hiszek. Református lévén a református teológiára szerettem volna menni. Azt terveztem, hogy tanulmányaim elvégzése után főleg otthon, Borsodban (ahonnan származom), ottani kis gyülekezetekben fogok tevékenykedni: nemcsak Isten Igéjét vinni, hanem az ottani elhaló falvakat, gyülekezeteket megmenteni.

IM: Miért kellett lemondanod az elméleti teológiáról?

FB: Nem illetem az arculatába.

IM: Miért, az milyen?

FB: Úgy láttam, inkább a barátságos, rövid hajú (nekem éppen akkor hosszú volt a hajam), kedves, keveset kérdező és elfogadó embereket kedvelték.

IM: Szóval te nem voltál elfogadó ember, ezért úgy döntöttél, hogy inkább szociális munkás leszel...

FB: Nem mondhatnám, viszont sok kérdésem volt az élettemmel, lelkemmel kapcsolatban, amit szívózásnak vettek. Ezért úgy döntöttem, hogy ha mégis emberekkel szeretnék foglalkozni, akkor erre a legjobb gyakorlati terep a szociális munka.

IM: Tehát megkértek, hogy ne jelentkezsz a teológiára?

FB: Ennél finomabb emberek járnak oda. Egyszerűen nem illetem a közösségbe. Célozgattak, hogy nagyon sokat kellene változni, többek között levágtatni a hajamat, hogy egyáltalán esélyem legyen.

IM: Ez túl nagy áldozat lett volna neked?

FB: Azt gondolom, Isten Igéjét lehet hosszú és rövid hajjal is hirdetni, a külső nem lehet kifogás egy teológián. Az ember lelkét a másik ember nem láthatja, és nem is kell látnia – nem az a feladata.

IM: Csalódás okozott, hogy le kellett mondanod erről az útról?

FB: Református férfi vagyok, elrendelt úttal és étellel, úgyhogy ezen nem kellett túl sokat gondolkodnom. Nem sikerült, mentem tovább.

1999-ben kezdtem tanulmányaimat a Wesley János Lelkészképző Főiskola szociális munka szakán. Mikor megérkeztem a Dankó utcába, olyan milió fogadott, amiről azt gondoltam, ideális hely egy ilyen intézmény számára. Hajléktalan embereket láttam, szegényeket, prostituáltakat és az őket futtató férfiakat. Ez pedig olyan közeg, ahol egy szakembernek bőven akad tennivalója.

IM: A szociális munkán belül a hajléktalan-ellátás egy elég speciális szelet. Mi vonzott benne?

FB: Mikor idekerültem a főiskolára, éppen ügyeleteket kerestek az Oltalom Karitatív Egyesület hajlék-

talanszállójára. Szimpatikusnak találtam környezetet, és jelentkeztem. Akkor még nem tudtam, miért szeretek itt dolgozni, azt csak 2011-ben fogalmazta meg három lakónk.

A szállón olyan emberekkel találkoztam, akiknek minimum egy lehetőségük volt már az életben. Túl voltak pár szép éven, családban nevelkedtek, házasságban éltek, majd valamilyen okból kifolyólag hajléktalanná váltak. Voltaképpen (és ez talán rosszul hangzik) az a gyerek, akit otthonba tesznek a szülei és ott nevelkedik fel, az az igazi hajléktalan. Ez egy olyan feldolgozhatatlan dolog, amivel én nem tudtam volna szembesülni, ezért a gyerekek helyett a könnyebb utat választottam: a hajléktalan ellátást.

IM: A felmérések szerint rendkívül nehezen tolerálja a társadalom a hajléktalanokat. Az általános felfogás szerint bűdösek, isznak, általában mentális problémáik is vannak, és nehéz a környezetükben kibírni. Tényleg így van?

- '99 előtt katona voltam, és ott esetenként sokkal nehezebb illatokkal találkoztam, mint itt. Ami a mentális részét illeti: az intézményünkben olyan sok ember tartózkodik, hogy a törvényileg előírt 3 négyzetméter helyett csak kb. 1,5 négyzetméternyi helyük marad. Ez nagyjából egy matrac mérete, ennek ellenére tudnak egymás mellett békességben élni, míg országok, megyék, városok, szomszédok vitatkoznak, háborúznak egymással, nagyjából a semmiért.

IM: Idilli képet festesz. A médiából azonban az jön át, hogy sok a konfliktus a hajléktalanszállókon, sőt, sokan éppen a balhék miatt nem szeretnek hajléktalanszállóra menni. Kivételes helyen dolgozol?

- A kép nem idilli, de a társadalom átlagánál nem rosszabb. A Fűtött Utca mondhatni a nulladik szint a hajléktalan-ellátásban, ezért inkább azt mondanám, hogy jól átgondolt módon a legtöbb rászoruló számára lehet működő együttélési szabályokat hozni az intézményben. Sok iskolában jártam az elmúlt évek alatt és mindenhol több lopással találkoztam, mint a hajléktalanszállókon.

A médiában évente három olyan esetet mutatnak, amikor hajléktalan emberek összeverekednek az utcán. Azt azonban általában nem mutatják, hogy szombat esténként a szórakozásból hazatérő fiatalok gyakran egymást is megtámadják, elverik, úgyhogy nem gondolom, hogy a hajléktalanszálló veszélyesebb volna, mint a hétfégi belváros úgy általában.

Az biztos, hogy aki kint marad az utcán, az nem véletlenül marad kint. Sok köztük a pszichiátriai beteg, aki nem bírja a bezártságot, kötött életformát, a falakt. Az utca tisztább, egyszerűbb szabályokat tud biztosítani számukra, viszont nem védi meg őket a társadalommal szemben.

IM: Ezek szerint nem olyan veszélyes szociális munkásként dolgozni egy hajléktalanszállón, mint azt az átlagember gondolná...

- Felkészültek vagyunk, nem érhet minket meglepetés, ha hajléktalan érkezik az intézménybe esetleges elősködőkkel, elhanyagolt sebekkel és élettekkal. Mi azért választottuk ezt a szakmát, ezen a helyen, ebben az intézményben, mert ezt akartuk csinálni. Itt nem köteleztek senkit erre, hogy ezzel foglalkozzon.

IM: Mit takar a „fűtött utca” elnevezés, és mire számíthat az oda érkező hajléktalan?

- A Fűtött Utca Iványi Gábor elnök úr elgondolása alapján jött létre még 2003-ban, olyan emberek számára, akik más ellátásból kiszorultak. Főleg hajléktalan emberek képezik a munkánk jelentős részét, bár végzünk például utcai szociális munkát is az V. kerületben. Elsődleges célunk az információ átadása, hogy tudják, hová fordulhatnak segítségért. Az általunk nyújtott ellátás takarja a fürdést, szociális ügyintézés, ruhaosztást, étkeztetést, egészségügyi ellátást, és minden ehhez kapcsolódó dolgot. Amikor valaki beérkezik az intézménybe, lényeges, hogy olyan környezet fogadja, ahol otthon érezheti magát. Kicsit talán fura megfogalmazás, de ezeknek az embereknek sajnos ez az otthonuk. Az évek tapasztalata alapján ki lehet mondani, hogy nagyon sokan gyakorlatilag itt élik az életüket. A beérkező emberek

számára a legfontosabb, hogy megmelegedjenek, minden egyéb másodlagos.

IM: Akkor ez egy kicsit olyan, mint egy elsősegélynyújtó hely?

FB: Igen. Az a lényege, hogy aki segítséget kér, akinek egyszerűen nincs hova hazamennie, mert hajléktalan, annak legyen egy biztos pont az életében.

IM: Hányan tartózkodnak a Fűtött Utcán?

FB: Nyáron olyan 150, télen 240-250 ember alszik bent éjszakánként. Ez cáfolja azt az állítást, hogy elegendő hely van a hajléktalan emberek számára, sőt, sok üresen marad.

IM: Milyen az ellátottak összetétele?

FB: Hölgyeket és férfiakat is fogadunk, tizennyolc évtől a halálig, nagyon csúnyán fogalmazva. Sajnos az embereket nehéz más intézménybe elhelyezni, sokan tőlünk mennek el.

IM: Ott hálnak meg az intézményben?

FB: Igen, vagy a kórház részlegünkön, esetleg abban a kórházban, ahová beküldjük. Ez is része a munkánknak: keretet biztosítunk, hogy emberként tudjanak elmenni. Nem az utcáról kell távozniuk, hanem ha arra van szükségük, ismerősök között, vett ágyban.

IM: Van esély, hogy valaki a Fűtött Utcáról tovább jusson?

FB: Ha nem lenne, akkor semmi értelme nem volna a munkánknak. Fontos viszont, hogy a szociális munkások hogyan határozzák meg, mi számukra a siker, mit szeretnének elérni. Tudniuk kell ugyanis, hogy nem az fog érvényesülni, amit ők szeretnének, hanem az, amire szüksége van az adott embernek. A szociális szakember könnyen kiéghet, ha elhiszi, hogy jól képzett, és nála jobban nem tudja senki, mit kellene tenni.

IM: Ez izgalmas kérdés: ki tudja megmondani, mire van szüksége egy rászorulóknak? Nem lehet, hogy kívülről egy szakember jobban rálát az életére?

FB: Lehet, hogy jobban rálát, de az a dolga, hogy utakat mutasson a lakók számára, azonban nekik kell kiválasztaniuk a pozitív utak közül a legmegfelelebbet. Mindenesetre az útmutatás a lényeg. Úgy gondolom, a hajléktalan ember részéről a nulladik lépés, hogy bejön az utcáról, az már annak a folyamatnak a része, hogy akar valamit. Nagyon kevés ember adja fel a harcát, nincs olyan, aki ne akarna valamit. Valamit mindig akarnak az emberek. Lehet, hogy nem jók a technikáik hozzá, de túl akarnak élni.

IM: Jó, hogy mondod, mert ha ránézek egy hajléktalanra, leginkább úgy fest, mint aki már mindent feladott az életben, és nem harcol semmiért.

FB: Legtöbbünknek ilyenkor eszébe jut egy hajléktalan, aki hasonlatos ehhez: bozontos, elhanyagolt, kéreget. Ők vannak kevesebben a hajléktalan-ellá-

tásban. Nagyon sokan dolgoznak például utcaseprőként vagy építkezéseken. Köztük olyanok, akik ugyan lakásban laknak, de nincs benne fűtés, gáz, villany, és mondjuk hozzánk járnak be fürödni, enni.

IM: Mi lenne a megoldás szerinted?

FB: 12 éves pályafutásom alatt összesen egy valakivel találkoztam, aki önként vállalta hobó életformáját. Rengetegen elmennének a szállónkról, ha volna megfelelő hely: idősök otthonába, szociális otthonba, pszichiátriai otthonba. Ezek a rendszerváltás után sajnos eltűntek.

IM: Amennyiben valaki szeretne segíteni a hajléktalanoknak, mi a legjobb módja?

FB: Azt gondolom, hogy leginkább a szervezettebb formában való segítségnek van értelme.

Nem feltétlenül pénzre gondolok, bár azzal tud a legkönnyebben gazdálkodni bármelyik intézmény. Rendkívül hasznos dolog a ruhaadomány, a lakóink részére ebből tudjuk biztosítani a ruhaneműt.

Lehet, hogy nagyobb cégek és szervezetek már nehezebben adnak, viszont a kisemberek ugyanúgy jönnek, szatyorban, zsákban hozzák a ruhát. Ha olyasmi kerül hozzánk, amit más intézményeink jobban tudnak hasznosítani, akkor azt oda továbbítjuk.

IM: A VIII. kerülethez kötődik az a rendelet, mely szerint a hajléktalanokat akár 150 ezer forintra büntetnék, ha nem rendeltetésszerűen használják az utcát. Ti itt dolgoztok, hogy látod, hozott ez valami változást?

FB: Nagy lángja volt, aztán a tél, a nagy hideg hirtelen eloltotta. Az elmúlt néhány hétben nem hogy nem büntettek a rendőrök, hanem még ők is hoztak be hozzánk hajléktalanokat.

IM: A beszélgetésünk elején említetted, hogy 2011-ben mondta meg neked valaki itt, hogy miért is letél szociális munkás. Mit tudtál meg így röpké 12 év után?

FB: Három hajléktalan férfi, akiket régóta ismerek, köztük egyik este, hogy tudják, miért szeretek itt dolgozni. Na, mondom, akkor végre megtudom, mert nem nagyon gondolkodtam el eddig rajta. Mire ők: azért, mert olyan, mintha otthon lennék Borsodban. Arra gondoltak, hogy sok ember van itt együtt, ismerik egymást, olyan ez, mint egy kis zárt közösség.

IM: Azt mondtad, egyéni dolog, hol húzza meg a szociális munkás a siker határát. Számodra mi jelenti a sikert?

FB: Maradjunk ennél a példánál: az, amikor emberek elmondhatják, amit gondolnak.

IM: Köszönöm, hogy te is elmondtad nekünk.

(Az interjú a TRádió Penge c. műsorában 2012. február 22-én elhangzott beszélgetés rövidített, szerkesztett változata.

AMIRŐL BESZÉLNEK...

A vérvádról

2012. április 3-án Baráth Zsolt, a Jobbik képviselője a Parlamentben, napirend utáni felszólalásában Tiszaeszlár 130 éve címmel beszélt egy 1883-as perről, amelyben a tisztaeszlári zsidóság egyes tagjait vádolták meg az 1882-ben eltűnt Solymosi Eszter rituális meggyilkolásával. A Jobbik képviselőjének felszólalása a jelenlegi magyar demokrácia egyik legsötétebb pillanata, és szomorú apropó arra, hogy röviden összefoglaljuk ennek a szörnyű, az egyház történetét is vészesen beárnyékoló vádnak a történetét.

A vérvádat először alighanem az ókori szír uralkodó, Antiokhosz Epiphánész propagandistái fogalmazták meg, és irányították a zsidóság ellen úgy, hogy ősi római mitikus elemeket ötvözték egybe és formáltak egyetlen fenyegető mítosszá. Antiokhosz a Kr. e. 2. században indított támadást a zsidó templom és összességében a zsidó vallásos élet ellen azért, mert birodalmában szeretne volna egységesen a hellén kultúrát meggyökereztetni (ezekről az eseményekről szólnak az apokrif Makkabeus-könyvek, de ez az uralkodó játssza az egyik főszerepet Dániel próféciáiban is). A zsidóságot ezért úgy mutatta be, mint akik minden évben elfognak egy görög idegent, azt egy évig felhizlalják, majd egy erdőbe hurcolva ott megölik, testét a saját rítusuk szerint feláldozzák, húsából mindnyájan esznek, és a görög ember feláldozása után mindig újra örök ellenségeskedést esküdnek a görögök ellen. Antiokhosz meséit készséggel idézte fel később, a Kr. u. 38-ban kirobbant alexandriai zavargások egyik szellemi vezére, Apión, aki minden erejével igyekezett a helyi egyiptomi lakosságot (a helyi római hatóság támogatásával) a helyi zsidók ellen uszítani. Apión meséjében a hellén férfi az egész hellén civilizáció szimbólumává válik. Az ő meggyilkolásával – a történet szerint – a zsidók gyakorlatilag szimbolikusan magának a hellén civilizációnak, vagy éppen a „világnak”, az „emberi nem”-nek törnek az életére. Ez a vád Alexandriában aztán sok ezer ártatlan zsidó ember halálát okozta.

A Kr. u. 2. századtól a keresztényeket érték ugyanezek a vádak: a különbség mindössze annyi lett, hogy a ró-

maiak szerint a keresztények az úrvacsorai kenyérbe keverték a szerencsétlenül járt áldozatok (főleg gyerekek) vérért. Később, a 4. századtól a keresztények – apró, bár jelentős módosításokkal – maguk fogták e vádakot kis keresztény szektákra. Philastrius, bresciai püspök például arról ad hírt, hogy „azt beszélnek [a montanistákról] az emberek, hogy ezek a húsvét ünnepén egy gyermek vérért keverik ételáldozatukba, s ennek darabjait szétküldik mindenfelé tévelygő és gonosz híveiknek.” Epiphániosz is valószínűleg a montanistákra gondol, mikor azt mondja: „Azt beszélnek az emberek, hogy szörnyű és képtelen dolog történik náluk. Réz tükkel összevevő szurkálnak egy kisgyermeket az egyik ünnepükön, így nyerik ki a vérért, hogy vért szerezzenek áldozatukhoz.” De még Ágoston is hitelt adott a szóbeszédnek: „Azt beszélnek az emberek – írja Ágoston –, hogy ezek [...] vérért veszik egy egyéves gyermeknek, úgy, hogy a testén mindenfelé apró vágásokat ejtenek, s ugyanakkor készítik el úrvacsorai eledelüket is: a vért lisztbe keverik, s abból kenyéret sütnek.”

Sajnos, a keresztény emlékezet minden korábbi emléket összerosott, és a 12. századtól a rituális gyilkosság teljes vádrendszerét a zsidóság ellen fordította, az úrvacsorai kenyéret a zsidók peszachi kovásztalan kenyérére cserélve. Az angliai Norwich-ból származik az első ilyen legenda, aminek ugyancsak több száz helyi zsidó vált az áldozatává, hogy azóta minden évszázadban többször is megfogalmazódjék hasonló vád Európa valamelyik tájékán.

Ezek a sötét mesék az olcsó identitáskeresés dokumentumai: akkor kerülnek elő, amikor egy adott közösség önmagát testként képzelel el, az egyén pedig önmagára kizárólag e test alárendelt részeként tekint, és szeretné megtakarítani magának az egyéni identitáskeresés fáradságos és felelősségteljes munkáját. Hiszen ha a vízióval azonosuló egyén önmaga és a „Jó” helyét, mibenlétét keresi a világban, akkor nincs más dolga – gondolja –, mint beazonosítani a Rossz-at. Ez azonban súlyos és veszélyes tévedés.

Vattamány Gyula

ÜNNEPEINK

Fohász – az anya áldása, midőn fia az életbe indul

Közeleg az anyák napja és rögtön a nyomában a gyereknap. Persze a kettő nincs egymás nélkül. Elővettem anyám régi imakönyvét: „Hevesi Simon főrabbi közreműködésével, kiadta: Steiner Ármin könyvkereskedése” – olvasom a címlapon. A tartalomjegyzékben az egyik legnagyobb fejezet az anyák imái. Engem leginkább az anya áldása, midőn fia az életbe indul, fogott meg.

„Életednek oly szakába lépsz most, kedves fiam, amikor az én anyai szívemnek a gondjai megkétszereződnek és lelkemet megszállja a gond és aggodalom. Kimégy az életbe, elhagyod a szülői hajlékot, a meleg otthont és vár a rideg élet, a munka, a küzdelem. Úgy szeretném a te boldogságodat látni, legalább azt az örömet megélni, hogy láthassam jövőd kialakulását, boldogságodat, és biztos járásodat a helyes ösvényen, a tiszta üdv és az igaz boldogság felé vezető úton. nagy, nehéz gond súlyosodik rám. Mi lesz veled? Milyen emberek közé kerülsz? Csak ne jutnál oly emberek társaságába, kikből hiányzik az istenfélelem, és akik nem ismerik vallásunk felséges tanításait. Féltetek tőlük fiam, nehogy gúnyos beszédek kiölje belőled a hitet és rossz példájuk tévutakra vezessen téged. Nehogy beszennyeződjön szíved tisztasága és letérj a becsület és kötelesség ösvényéről. Nehogy belemerülj az élet vad örvénylésébe, és elveszítsd lábaid alól az erkölcs szilárd talaját. Oh óvakodj, vigyázz, én kedves fiam és kerülj a bűnre csábító társaságot, mert az ilyen életmód szerencsétlenségbe viszi lépteidet. Mi istenfélelemre tanítottunk és becsületre. El ne hagyd az ösvényt, amerre szüleid irányítottak téged. Intelmeinket tartsd szemeid előtt mindig, kösd azokat karodra és homlokodra és írd be, véssd be mélyen szívedbe. Jóság és erény tüntessenek ki téged, és keresd az eredményeket a helyes úton, ne keress könnyű sikert, de becsületos munkáddal akard életed aratását megérlelni. Tiszteld embertársaidat és szeresd őket. Ne legyen benned embergyűlölet és ne kerülj a te testvéreidet. Szeretet, részvét, könyörület töltsék be kedélyedet, és amikor segíteni kell, tudj áldozatot hozni. Hitedhez ragaszkodj és vallásodat meg ne tagadd soha, mert az élet igaz boldogságát az jelenti számodra. Menyei Atyánk, jóságos Istenem! Légy az én fiammal az ő nagy-nagy útján! Vezérelj őt boldog ösvényen és egyenes úton. Küldd elébe angyalaidat, hogy gond és baj utol ne érje őt soha. Egyengessd ösvényeit és ajándékozd meg őt boldog élettel, és teljesítsd rajta az áldást: tegyen téged

*Isten olyanná, mint Efráimot és Menassét, áldjon és ol-
talmazzon téged az Örökkévaló, világíttassa feléd kegyes
arcát és szerezzon neked békét. Amen.”*

Anyák napi spotok

Hajléktalanokkal forgattam dokumentumfilmet. Egyik alanyom tolokocsiban ülő, középkorú férfi volt. Egyik lába amputálva, a másik is már ásványlila. Keserű, támadó minden szava – akár volt feleségéről beszél, akár őt nem látogató fiáról. Hogy megakasszam mérgező szavait, váratlan kérdést tettem fel:

– *Hogy becézte az édesanyja?*

A feszült arc ellágyult:

– *Kisfiam! Józsikám! Ami a szájára jött.*

– *Mit főzött magának?*

– *Jó bablevest, mákos tésztát. Mindig jó volt hozzám.*

Az abaujkéri Wesley iskolában házi betegápolás órára mentünk be kameránkkal. Egy végzős nagylányt, Kátát szólítottam meg. Szeméből csak úgy sütött a barna okosság. Lelkesen magyarázta, hogy falusi öregekkel akar foglalkozni, szereti őket, még a lakhatásában is segítséget kap, szerencsésnek és boldognak érzi magát. Feltettem a záró kérdést: – *Ha egy angyal teljesítené egy kívánságodat, mit szeretnél?*

Kata elsírta magát, majd nagyon halkán azt mondta:

– *Egy anyát. Egy anyát szeretnék...*

Gyereknapi lányomnak: Köszönetet mondok mindeneért, ami vagy – és ami én lettem.

(gigi)

Anyák napi gondolatok

Ha megnézzük a Magyar Értelmező Kéziszótárt, az anyacsavartól kezdve az anyaországon keresztül az Anyaszentegyházig igen sok olyan szóösszetételre lelhetünk, amely anya- előtaggal rendelkezik. Oroszországban még ma is Volga-anyaécskának hívják a folyójukat, és mi is emlegetjük néha az édes anyaföldet- nem beszélve édes anyanyelvünkről (melyben néha egymás édesanyját is „szóba hozzuk”). A mai középkorúak jól emlékeznek, hogy ez a szóösszetétel eredetileg Lőrincze Lajos rádióműsorának a címe volt.

Az anyák megünneplésének története az ókori Görögországig nyúlik vissza. Tavasz ünnepségeket tartottak *Rheának* az istenek anyjának, és vele együtt az édesanyák tiszteletére.

Az élet továbbadója iránti tisztelet természetesen a Bibliában is megjelenik. Az első asszony neve is erre utal, hiszen az Éva szó az *élők anyjának* is fordítható. Az ószövetségi Szentírás természetesen nem fogadja el az Isten népét környező kultúrák anyaistennőit, akik (miközben az élet körforgását biztosítják) közömbösek az egyén iránt; ám az anyai tulajdonságok metaforáit fölhasználja Isten gyöngéd szeretetének kifejezésére. Hiszen hogyan feledkezhetne el anyja a gyermekéről, hogy ne könyörülne méhe fián, és ha elfeledkezne is, az Isten még akkor sem feledkezik el gyermekeiről. (És. 49,15) Íme, Isten atyai szeretete még a legmagasabb rendűnek érzett, gondolt anyait is felülmúlja, ha szükséges. Az őstörténetben Lót leányai, Ráchel, Sára majd Anna sorsát is az anyaság fájdalmas problémái határozzák meg. E problémák ószövetségi megoldása persze Lót leányai esetében elfogadhatatlan, Ráchelnél egy másik civilizáció számunkra döbbenetes, ám mégis racionális megoldásával találkozunk. Sára esetében sem mondható elegánsnak a Hágárral szembeni bánásmód, míg Támár elképesztő rafinériával, mindent kockára téve éri el Júda ellenében a célját, a gyermekvállalást. Megrendítő Anna gyermekért könyörgő imája és az Úrra való hagyatkozás hite is. Salamon bölcs ítélete a két parázna nő közül azt mutatja igazi anyának, aki tudja, hogy a gyermek *élethez való joga* erősebb, mint az anyának a *gyermekhez való joga*, míg a másik nő még a gyermeket is kettévágná, csak nehogy a másik anyáé legyen. Persze felmerül a kérdés, vajon Salamon hogyan ítélkezne napjaink gyermek-elhelyezési pereiben? A mai jogászok szerint Salamon dolga egyszerű volt a mai esetekhez képest. Amikor pedig Jób könyvében „a bűnöst még az anyaméh is elfelejti, úgy törik össze annak álnoksága, mint a fa, hiszen bántalmazta a meddőt és nem könyörült az özvegyen” - szintén a meddő, de szülni vágyó példája áll előttünk.

Az Újszövetségben a Mária énekének nevezett Magnificat (Lk.1,46-55) az egész Szentírás egyik legis-

mertebb része. Képzőművészeti és zenei alkotások garmadájának ihletőjeként vált az anyaság talán leginkább elterjedt szimbólumává. Igen elterjedt katolikus toposz szerint Mária az az anya, akinek ivadéka széttiporja a kígyó fejét (Ter 3,15). Isten kegyelme, amely Sára, Anna, és Erzsébet meddőségét legyőzte, Máriaiban az anyaság természetfölötti formáját teremtetten meg, így eszerint Mária nemcsak Jézus, hanem mindannyiunk anyja. Az *anyaszentegyház*, amelyet *Jézus Péterre, a Sziklára* bízott, és amelyet *Pál* még *Saulként* pusztított szüntelenül megéli a szülés örömeit és kínjait, miközben összegyűjti gyermekeit, az összes nemzeteket, s előképe az új Jeruzsálemnek, mely az égből száll alá (Jel 21,2). A keresztény történelem során mindig voltak olyan ünnepek, amikor az anyákat is felköszöntötték, de csak az 1600-as évek Angliájában tartottak mai értelemben vett Anyák Napját, mégpedig a húsvétot követő negyedik vasárnapon. Még a családjuktól messze dolgozó szolgálók is szabadnapot kaptak ilyenkor, hogy hazamehesse- nek, és a napot édesanyjukkal tölthessék. A látogatás előtt külön erre a napra ajándékként elkészítették az anyák süteményét. Az angolszász hagyomány természetesen továbbélt az Egyesült Államokban is, ám az ünnepet „felkarolták” a virágkereskedők, üdvözlőlapgyártók, cukorka- és ajándék-kereskedők is.

Hogy az ünnepekre mennyiben tapadnak a kereskedői felfangok, az nemcsak Anyák Napja alkalmából felteendő és elgondolkodtató kérdés, ám biztos, hogy él és hat az ünnep eredeti tartalma is, úgyhogy Isten éltesse a kedves édesanyákat és nagymamákat, köszöntsük őket virággal!

Bereczky Géza

Shavuót ünnepe

(Peszachtól Shavuótig)

A három zsidó zarándokünnep (Peszach, Shavuót, Szukkot) közül a második a Shavuót, a zsidó Pünkösd.

(Tórai parancs: „*Háromszor egy évben jelenjék meg minden férfi I. szentélyében*”)

Az ókori Izraelben az aratás Peszach második napján kezdődött, és hétszer hét napon át, az ötvenedik napig, Shavuot (a hetek) ünnepéig tartott.

Először egy bizonyos omernyi (kéve) árpát, kellett learatni, és áldozatként a Jeruzsálemi Szentélybe vinni. Utoljára a búzát aratták. Az aratás idejét, kéve (héberül 'omer') segítségével jelezték. Minden nap félretettek egy kalászt, s ha letelt a hét, kévébe kötötték. Innen tudták, hány nap, hány hét telt el az aratás kezdete óta. Ezt nevezzük Sz'firát HáOmer-nek, omerszámlálásnak.

„*Számoljatok a szombatra következő naptól, tehát attól a naptól, amelyen elviszitek a felmutatásra szánt ké-*

vét, hét teljes hetet. Ötven napot számoljatok a hetedik szombat utáni napig...” (3Mózes 23:15-16)

Így Peszach második estéjétől kezdve, hét teljes héten keresztül 49 napon át számláljuk a napokat, majd az ötvenedik nap a Shavuót ünnepe. A halacha szerint az omert naponta sötétedés után, állva kell elmondani hangosan. Őseink Niszán hó 15-én hagyták el Egyiptomot, és Sziván hó 6-án (hét hét alatt), érték el a Sináj hegyét, ahol megkapták a Tórát.

A kabbalisták azt tanítják, hogy ez alatt a 49 nap alatt a naponta elismételt hangos mondással spirituális úton egyre közelebb kerülünk az Örökkévalóhoz - ahogy annak idején vándorlásunk során-, amíg eljutottunk ahhoz a helyhez, ahol megkaptuk a Tórát. Így válunk érdemessé az Izrael előtti megnyilatkozásra is. A szfirá, a számlálás során minden este elmondjuk az áldást: „Aldott légy Te, Örökkévaló Istenünk, a Világ Királya, ki megszentelt minket parancsolataival, s meghagyta nekünk az omer számlálását!” Ezután kimondjuk, hányadik napon és hányadik héten vagyunk.

Az aratás ideje minden népnél, így a zsidóságnál is önfeléd, sikeres, boldog időszak volt, de történelmünk rácsáfolt erre. Az omerszámlálás a gyász ideje lett, amely alatt tilos a házasságkötés, az ének, a tánc, a hajvágás, a borotválkozás, és értékesebb tárgyak vásárlása. 135-ben a Bar Kochba felkelés - melynek szellemi vezére Rabbi Akiva volt - leverése során a rómaiak gyilkolták halomra a zsidó „értelmiséget”, a leendő vezetőket, ellehetetlenítve a további szabadságharcot. Erről azonban a zsidóság nyilvánosan nem is beszélhetett abban az időben.

Ez az időszak később is gyászos események sorozata a zsidóság számára: 1096-ban a Szentföldre, kereszties háborúba vonuló hadak és a hozzájuk csatlakozó vérengző helyi csőcselék Németországban, Mainzban, Speyerben és Wormsban legyilkolta az ott élő zsidókat.

1648-ban szintén ezekben a napokban több tízezer zsidót mészároltak le a kozákok, valamint az ukrán és lengyel parasztok. 1942. március 25-től indult meg a deportálás Szlovákiából, Auschwitz-Birkenau koncentrációs táborába. 1944-ben, ugyancsak ilyenkor kezdődött a magyarországi zsidóság tetteles üldözése, deportálása, kiirtása. 1945. március 24-én, a nyilasok magyar zsidó munkaszolgálatosokat hurcoltak Kőszegről Ausztriába, Rohoncra (Rechnitz) sáncépítéshez az előretörő szovjetek feltartóztatására. A Batthyánykastélyban dárídózó nácik – mintegy szórakozásképpen - vérfürdőt rendeztek. Halálra verték vagy agyonlőtték a szerencsétlen kényszermunkásokat, majd a sorstársaikat tömegsírba elföldelőkét a rohonci vágóhídon mészárolták le.

Szomorú időbeli egybeesés a most, 2012-ben történt toulous-i vérengzés is, melyet egy arab terrorista követett el zsidó kisgyermek és mások életére törve.

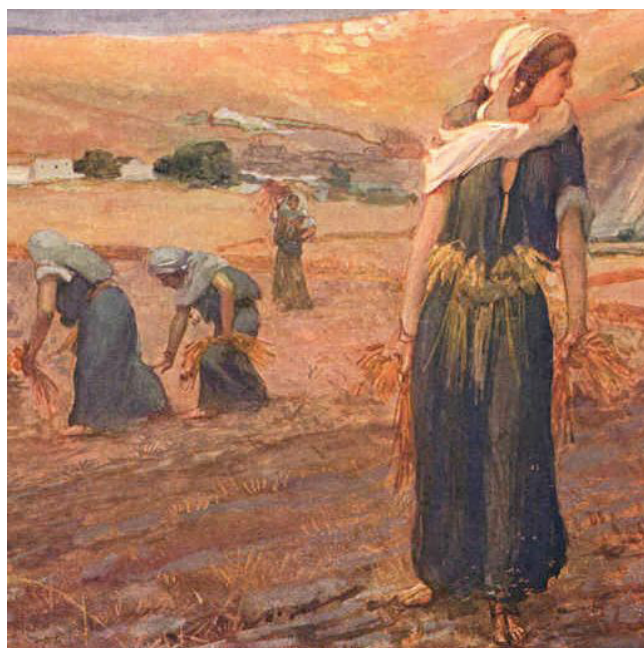
A holokauszt borzalmai után, amióta megalakult a független zsidó állam Izrael, a tavasz számunkra nemcsak a gyászt, hanem az utána következő megújulást is jelenti, újabb örömmünnepeink által. Bár ijjár hó 5., az omerszámlálás tizenkilencedik napja is szomorú napunk: Izrael hősi halottainak emléknapja (Jom Házikáron Lehálálé Mááráhot Jiszráél), de ezt követi nagy örömmünnepünk, Jom Haacmaut, a független Izrael megalakulásának napja, amikor szembesülhetünk azzal, hogy a sok véraldozat nem volt hiábavaló. A Függetlenség Napján a házasságkötés kivételével nem érvényesek a tiltások.

Omer 33-ik napján ünnepeljük Lag Baomert. Ez volt a nap, amikor rabbi Akiva egyik kiemelkedő tanítványa, rabbi Simon bar Jochaj - a Bar-Kochba felkelés kevés életben maradt harcosainak egyike - eltávozott az élők sorából, s arra utasította tanítványait, hogy halála napja örömmünnep legyen. Évfordulóján, melyet „menyegzőként” is említenek, sokan látogatnak el sírjához Meronba. (Ilyenkor, itt szokták ünnepélyesen először levágni a 3 éves kisfiúk haját is.)

Szokás szerint Lag Baomer estéjén az egész országban tábornüzeket gyújtanak, annak a világosságnak a jelképeként, amit a kabbalista Simon rabbi, a „Zohár” írója hozott el, a Tóra misztériumának tanításával.

Ezen a napon az esküvő is, hajvágás is megengedett, semmilyen gyászra vonatkozó korlátozást nem kell betartani.

A negyvenharmadik napra szintén örömmünnep esik: Jom Jerusálájim, Jeruzsálem napja. (A tiltások sem érvényesek ilyenkor.) Ezen a napon, ijjár 28-án 1967-ben, a „Hatnapos Háborúban” szabadították fel Jeruzsálem nyugati részét az izraeli csapatok, és egyesítették újra az addig kettéválasztott város két felét.

Ahogy a Talmud tanítja, legnagyobb gyásznapijaink újra a legnagyobb örömnepékké változnak át.

Peszachot, fizikai szabadulásunk ünnepét valamint lelki szabadulásunk ünnepét, Shavuót az a 49 nap köti össze, amennyi időre volt szükség ahhoz, hogy a szolgaságból való megszabadulás után szellemileg és lelkileg is szabaddá válva betarthassuk a Törvényeket. E szabályok elengedhetetlenek voltak ahhoz, hogy néppé válhassunk.

Shavuókor otthonainkat és zsinagógáinkat friss virágokkal, dús lombú ágakkal díszítjük arra emlékezvén, hogy a kinyilatkoztatáskor is virágba borult a Sínai-hegy.

(A régi időkben a Szentélyben, ahol az aratás után az új kenyeret bemutatták (Zsengék ünnepe) a hét terményel együtt - búza, árpa, szőlő, datolya, gránátalma, füge, olajbogyó - az oda zarándokolt népnek, s mindent virágokkal díszítettek, az állatokat is.)

Ilyenkor a zsinagógákban felolvassák a Tízparancsolatot. A férfiak egész éjszaka a Tórát tanulmányozzák.

Az ünnep alatt tejes ételeket eszünk, kifejezve a Tóra éltető erejét, mellyel az Örökkévaló gyermekeként táplálja Izraelt. Jótékony célokra adakozunk (snóderolunk) hogy öröme legyen az egész közösségnek. Shavuót ünnepe Erec Izraelben egy napig tart, míg a diaszpórában két napig. A „shavuót” szó „esküvéseket” is jelent, ugyanis e napon két eskü is elhangzott. Az egyik a zsidó nép részéről: „Azután vevé a szövetség könyvét, és elolvasá a nép hallatára; azok pedig mondanak: Mindent megteszünk, a mit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk.” A másik az Örökkévaló részéről: „És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép. Ezek azok az igék, melyeket el kell mondanod Izrael fiainak.”

Sch. H.

HÍRMOZAIK

Kérjük, szavazzanak! A Cetelem pályázatára két iskolánk is benyújtotta projektjét, Gemzse és Gyüre. A pályázók közül öten a szavazatok alapján nyernek, ezért kérünk mindenkit, hogy **2012. május 11-ig** adja le voksát intézményeinkre. A link: <https://www.cetelem.hu/zoldsuli/toplista>

Köztudott, hogy a 2011. évi CCVI., a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló módosított törvény értelmében az Országgyűlés összesen 32 közösséget ismer el egyházként. A fennállása 30 éve alatt jelentős szociális és oktatási intézményhálózatot kiépített, több ezer személyről gondoskodó és mintegy 800 munkahelyet fenntartó Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) nincs az említettek között. Az egyházi jogállás törvénytelen elvételével egy kiterjedt szociális és oktatási intézményrendszer léte, ezáltal ezek ellátása, valamint nevelése-oktatása forog kockán. Emiatt az egyház Közgyűlése többször is tanácskozássra gyűlt össze az elmúlt hónapok során. Végző döntését Iványi Gábor elnök alábbiakban közölt levelében foglalta össze:

„Dr. Gyulai Gábor, a Nyíregyházi Törvényszék elnöke részére

Tisztelt Elnök úr!

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (1086 Budapest Dankó utca 11.) Országos Közgyűlésének 2012. április 25-én hozott 12/2012. számú határozatában kapott felhatalmazás alapján az alábbi nyilatkozatot teszem az egyház képviselőjeként:

Egyházunk kizárólag a jelenleg hatályos 2011. évi CCVI. törvény kényszerítő és számunkra más, jogszerű létezési lehetőséget nem biztosító szabályozása miatt határozott az egyesületté átalakulásról.

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség az új egyházi törvény elfogadását megelőző időszakban, és azóta is számos fórumon, nyilvánosan tiltakozott a meggyőződésünk szerint súlyosan alkotmányértő, diszkriminatív, a jóhiszeműen szerzett jogainkat sértő és a vonatkozó nemzetközi egyezményekkel is ellentétes jogszabály ellen. A törvény elfogadását követően az Alkotmánybírósághoz fordultunk, kérve annak megsemmisítését, beadványunk elbírálása folyamatban van. Rövidesen a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulunk egyházi jogállásunk önkényes és igazságtalan megvonása miatt, mely jogsértő döntés nem hagyott számunkra más lehetőséget a továbbműködésre, mint az egyesületté átalakulást.

A változásbejegyzési eljárás-indítás megtagadása egyházunk jogutód nélküli megszűnéséhez, vagyunkunk államosításához, oktatási és szociális intézményeink

elvesztéséhez vezetne. Kizárólag e kényszerítő körülményekre tekintettel – híveink, gyülekezeteink és az intézményeink szolgáltatásai igénybe vevő gyermekek, idősek és hajléktalanok iránt érzett felelősségtől vezérelve – nyújtottuk be az egyesületté átalakulás nyilván tartásba vétele iránti kérelmünket.

Egyidejűleg kinyilvánítjuk, hogy amint az általunk kezdeményezett jogorvoslati eljárások eredményeképpen, illetve egy esetleges jogszabályváltozás folytán lehetőségünk nyílik rá, tevékenységünket egyházi jogi státuszban kívánjuk folytatni.

Budapest, 2012. április 27.

Tisztelettel: Dr. Iványi Gábor, elnök”

(Egyházközpontunkban „Egyszázalék...” címmel sajtótájékoztatót tartottunk ebben a témában április 26-án. Videófelvétel is készült, melyet itt tekinthetnek meg: <http://vimeo.com/41102892>)

„Kibőjtöljük” elnevezéssel indított akciónk, melyet múlt év decemberében indítottunk tiltakozásul amiatt, hogy a kormány, valamint a kétharmados törvényalkotó többség letért a jogállamiság útjáról. Úgy terveztük, hogy a kezdeményezés 2012. április 30-ig tart. Áldást kívánunk azoknak, akik nevüket is vállalva bőjtöltek országunk, egyházunk, s az Úr ügyéért. Voltak, akik a bőjtölésben nem tudtak részt venni, de egyéb módon szerették volna együttérzésüket kifejezésre juttatni. Bőjtmegváltás címén lapzártánkig 267 500 forint érkezett be, melyet szegény gyerekek, családok étellemezésére fordítottunk. Köszönjük!

Alábbiakban közlünk a támogatás egy részéről szóló beszámolót:

„Egyházunk (Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség) internetes oldalon megjelenő „Kibőjtöljük” elnevezésű akciójának eredményeképpen voltak, akik a bőjtölés azon formáját választották, hogy felajánlott összegükkel úgymond „megváltották” vagy ha úgy tetszik: „kiváltották” a bőjtölés mozzanatát.

Ennek eredményeképpen 2012. február első napjaiban **150.000 Ft** támogatást vehettem át, melynek felhasználásáról az alábbiakban szeretnék beszámolni:

Régióinkban (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) a szegénység és kilátástalanság nagyságrendje évtizedek óta emelkedő értékeket produkál. Az itt élő családok bármilyen segítségnyújtásért rendkívül hálásak és régen levetkőzték már azokat a gátlásokat, melyek talán régebben visszatartották őket attól, hogy segítséget fogadjanak el valakitől, egy „idegentől”...

Mivel egyházunk is e térségben tart fenn több iskolát és óvodát, úgy döntöttem, hogy a segítségnyújtásunkkal nem szükséges újabb és újabb szegény családokat ke-

Fotó: KOLANAR

resnem, hiszen az intézményeinkbe járó gyerekek családjai is éppoly szegények és segítségre szorulók.

Mindkét óvodában egyértelművé tettem, hogy lejárt szavatosságú, segély élelmiszereket is tartalmaz majd az általam osztott csomag, és csak az iratkozzon fel az igénylők listájára, akit ez nem sért önérzetében és ilyen jelegű élelmiszer felhasználása nem okoz neki problémát.

Így rendelkezéseimre álló összegből tartós élelmiszert vásároltam, ill. kiegészítettem a központból kapott lejárt szavatosságú, de még felhasználható minőségű élelmiszerekből álló csomagjaimat.

Összesen 73 családot tudtam így segíteni, akik aláírással igazolták az élelmiszerek átvételét az óvodákban történő kiosztáskor.

Ezen kívül három családba vittem még élelmiszercsomagot, akik a központhoz fordultak segítségért, de így rajtam keresztül egyszerűbbé vált a segítségnyújtás számukra.

Összesen kb. 800 kg tartós élelmiszer került így kiosztásra február-március-április hónapban, melyekről a számlákat a mai napon a központ részére átadtam.

Minden család köszöni azok segítő szándékát, akik ennek az akciónak részesei voltak!

Iklódy Lászlóné

Kisvárdra, 2012. április 16.

Radnóti emlékezete

Radnóti Miklós a Harmadik Razglednicát Mohácson írta, 1944. október 24-én. Innen marhavagonban mentek tovább Szentkirályszabadjára, ahol az utolsó, a negyedik Razglednicát vetette papírra, mely egyben utolsó verse is. Szentkirályszabadján a bori keret visszavette az SS-től a foglyok felügyeletét. Szentkirályszabadjától Radnóti sorsa nem ismert, nem tudni, hogy Abdáig mi történt vele. A két település közötti útvonalról a vélemények különbözőek.

A már járni sem tudó költőt a győri kórházba irányították. Mivel a várost a szövetségesek éppen szőnyegbombázták, rengeteg súlyos sebesült és halálos áldozat maradt a romok alatt. Emiatt az intézmény nem tudta fogadni, elküldték. Ezután Marányi Ede honvéd alezredes parancsára Tálás András hadapródörmester ötfős keretének tagjai 1944. november 4-én - más adat szerint november 9-én - Abda község határában lőtték le a végsőkig kimerült Radnóti Miklóst 21 társával együtt. Nemrég Szentkirályszabadja település határában emlékeztek civilek Radnóti Miklós magyar mártír költőre. A tragikus sorsú költő emlékét évtizedeken keresztül a faluközpontban az úgynevezett Radnóti Emlékházban egyedi képekből összeállított kiállítás idézte fel. Az emlékházat Ortutay Gyula egyetemi tanár, az MTA tagja 1970-ben nyitotta meg a közönség előtt, 1994-ben pedig a felújított anyagot Göncz Árpád köztársasági elnök adta át. Az épületen márvány emléktábla volt, mely nemrég kikerült a falu szélén álló, diktatúrák áldozatainak emlékére felállított fakereszt alá. Magában az emlékházban pedig Radnóti emlékét felcserélte a község néprajzi tárgydokumentumaiból álló tárlat, tájház. Az ország egyetlen Radnóti Emlékháza ezzel megszűnt. Erre az elszomorító tényre is felhívták a megemlékezők a figyelmet, de figyelmeztettek arra is, hogy ma különösen fontos a „vészidőszak” magyar poétájára emlékezni, amikor újra felerősödött a gyűlölet, a megkülönböztetés, az antiszemitizmus. A bevezetőt követően dr. Iványi Gábor lelkész tartott megrendítő, emlékező gondolatokat:

Dr. Iványi Gábor és Iványi Miklós Abda határában, Radnóti Miklós megölésének helyén, 2012. április 24.

„Az foglalkoztatott idefelé jövet, hogy hol lehetett az időben és a térben az a pont, ahonnan Radnóti esetleg még visszafordulhatott volna, hogy bár rettenetes emlékekkel, mégis folytassa azt, amit 35 évesen szörnyű körülmények között kényszerült az abdai agyaggödörben befejezni – vagyis az életet. Mi volt Radnóti élete? Radnóti élete a vers, az irodalom volt, Fanni és a szerethető haza. Visszatérhetett volna még ide? Magamban úgy válaszoltam erre, hogy amíg a költő képes verset írni, ha nem is független nyugalomban csak „vaksin, hernyóként araszolgatván a papíron; (...) férgek közt fogoly állat...” vagy végül az erőltetett menetben, amikor immár „vándorló fájdalomként mozdít bokát és térdet”, igen, ebben a félholt vándorlásban is, még szeptemberben is születtek versek. Mi mással adhat életjelt a költő!? Radnóti 1944-ben alig 30 verset írt. Ezek többsége is töredékes, néhány sor csupán, noha születtek hallhatatlan óriási alkotások is, mint a Nem tudhatom, a Sem emlék, sem varázslat, a Töredék, a Hetedik, Nyolcadik ecloga vagy az imént említett Erőltetett menet. Versek. Életjel. Feljegyzések a sírból visszahozott bori notesz, vér és sár áztatta kockás szótárfüzet lapjain. Legvégül a négy “képeslap”, a Razglednicák.

Az utolsó itt, Szentkirályszabadján, 1944. október 31-én, a forradalmi igékkel új történelmi kort ébresztő Reformáció emléknapján az újszövetségi Római levél újrafelfedezésének örömnüepén. Ez a páli irat nemcsak azt erősítette meg, hogy Isten ingyen kegyelemből, a hit által kész bárkit üdvözíteni, hanem azt is, hogy „nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert...” Az Ő zsidó népét. A zsidóságból szintén kitért Sik Sándor által kikerestelkedett Radnótinak vajon mennyi hite és élete maradt 1944 őszén? Vajon csupán ennyi ereje volt választott egyházának vagy a reformáció egyházainak, hogy még Radnóti sem tudták megmenteni!? Arra gondolok, hogy talán még Szentkirályszabadja után is – elvben – lett volna visszaút, ha valamiféle megtérésre ébred a tajtékos ég alatt ez a „kis ország”, és kitör a fortélyos félelem igazgatása alól. De valóban elég lett volna-e a Szentkirályszabadja és az Abda közötti kilenc nap, amikor a költőnek már arra sem volt ereje, hogy zsebéből a kockás irkát elővegye? Vajon nem Radnóti születésével egy időben kellett volna megállítani azt a rettenetes szekeret, és nem elmenni Doberdóba, nem megbosszulni a logikusan bekövetkező Trianont a hazájába elfogultan szerelmes zsidóságon (is), nem megszülni az első, második, harmadik és negyedik zsidótörvényeket, nem kergetni a halálba '41-ben a galíciai zsidók ezreit, majd egy újabb vesztes háborúba ugyanazon az oldalon a felheccelt, üresen hősködő, „önként kéjjel” ölni kész magyarságot!? Igen, ha egyáltalán szabad lett volna valaha is elindítani, akkor legkésőbb 1909-ben kellett volna megállítani azt a szekeret, amely 1944. november 9-én Abdán örökre megállt. „Der springt noch auf” hangzott fel valahol itt Szentki-

rálysabadja előtt. Valóban van rá reménye, hogy életben maradhat, ha felkel? Erdemes? Ki tudja, talán ha futotta volna még egy utolsó utáni versre vagy legalább, ha az utolsó előtt stáció emléktábláját a rendszerváltás(ok) egyre hangosabb és magabiztosabb urai nem utasítják ki a község határába „diktatúrák áldozataira emlékező” ormótlan fakeszt alá, ahol minden diktatúrának csupán egyetlen nevesített áldozatáról emlékezik a hajdani Radnóti emlékházról eltávolított tábla...”

A lelkész emlékbeszéde után Baróti Dezső irodalomtörténész és Weöres Sándor költő Radnótiról szóló írás-részleteit olvasta fel egy emlékező. Weöres írásából idézve: „Radnóti Miklós oly átlátszóan tiszta volt, hogy az ilyet nem szoktuk nagyra tekinteni életében, persze épp ez az átlátszóság az igazi nagyság, nem pedig a primadonna-író fontoskodó ön- és közkultusza, segítő és ártó pozíciója, mely előtt hajbókolkunk, míg él az illető...”

Végül a szép számmal megjelentek virágokat, mécseket helyeztek el a mementónál.

-kz-

Kedves Olvasóink!

Újágunk hosszú évek óta azonos összegért (80 Ft/példány) volt kapható, rendelhető. A jelentős inflációt sajnos muszáj követnünk, ezentúl 120 forintban határozzuk meg az árat. Meg kell említenünk, hogy csak az előállítási költség ennek sokszorososa. Reméljük, ez a lépésünk megértésre talál a kedves Olvasóknál, s a jövőben is változatlan szeretettel és érdeklődéssel forgatják az Élet és Világosság lapjait.

A Szerkesztőség

KÖLYÖKSAROK

Mi fán terem? – A májusfa és pünkösdi királyság

A pünkösdi király legkorábbi magyar említése az Egri csillagok koráig vezet vissza bennünket. A XVI. század közepén egy Szapolyai-párti főúr gúnyosan pünkösdi királynak nevezte Ferdinándot. A magyar kultúrában tehát már ekkor is élt ez a kifejezés, de ezen kívül is több népszokás kötődött a Pünkösdhöz. Ezek néhány eleme a kereszténység előtti időkbe, talán a római *floráliákra* nyúlik vissza. A tavaszt köszöntő ünnepi alkalmakkor Flora istennőt, a növényvilág és a virágok, tágabb értelemben a termékenység istennőjét köszöntötték. Az istennő (görög nevén Khlóris, azaz Zöldellő, Viruló) nagy népszerűségnek örvendett. A keresztény Pünkösöd előképét azonban legfőképpen a zsidó hagyományban találjuk meg. Sávútot a törvényadás, a Tóra kézhezvételének emléknapja és az új kenyér ünnepe. Erre épült „fordított Babel” hagyománya, amikor a Peszachot követő ötvenedik napon, a húsvét utáni hetedik vasárnapon és hétfőn, a kereszténység a Szentlélek kiadásának emlékét és az Egyház születésnapját ünnepli meg.

A Pünkösdhöz kapcsolódó népszokások már a jeles napok előtt, a május elsejére virradó éjszaka meg-

kezdődtek. A legények ekkor állították fel a májusfát, amelynek zöld ágai a természet megújulását és a termékenységet jelképezték. Természetesen a lányoknak udvaroltak vele, a lányra nézve persze ez volt az egyik legnagyobb megtiszteltetés. Magas, sudár fát választottak erre a célra, amelyet a kerítésoszlophoz rögzítettek, mégpedig éjjel vagy kora hajnalban. Általában színes szalagokkal, étellel-itallal is díszítették, de szigorúan mindig az udvarló legény vezetésével. Egyes területeken a legények a rokon lányoknak is állíthattak fát, vagy éppen a közösségeknek lehetett egy közös fája is, aminek pünkösdi kidöntését ünnepély, és táncmulatság kísérte. Pünkösdkor már kora hajnalban az ablakokba, vagy a ház kerítéslécei közé tűzték a zöld ágakat, a virágokat leggyakrabban bodzát, pünkösdi rózsát és jázmin, eredetileg azért, nehogy belecsapjon a házba a ménkű, azaz a villám. A hagyomány szívvösságára jellemző, hogy a XVII. századi *evangélikus* zsinatok határozata szerint „megtartandó az a szokás, hogy a diákok pünkösdkor zöld gallyakkal ékesítsék fel a szent épületeket. Ez azonban ne lövöldözéssel és más szemtelenséggel történjék, hanem énekléssel.”

A pütkösdi királyválasztás a középkor óta ismert szokás volt. Ekkor ügyességi versenyeket tartottak, ez lehetett akár tuskócipelés, karikába dobás, lovakkal való versenyfutás is, de a legismertebb a saját lovon nyereg és kengyel nélkül háromszor egymás után bemutatott ugratás. Természetesen az akadályok nem voltak leverhetők, aki nem vitte át a magasságot, az jó nagyot esett a kifeszített köteleken. (Érdekesség, hogy a verhető akadályokat, még az „modern” sportban is, mint például az öttusa is, csak az ötvenes évek végén vezették be, addig a lovaglás igen veszélyes száma volt ennek a sportágnak.). A győztes (aki nem melleleg sértetlen maradt) lett a pütkösdi király, aki minden lakodalomban, mulatságra, ünnepekre hivatalos volt, a kocsmákban ingyen ihatott. Ez a tisztség egy napig, egy hétig, de akár egy évig is eltarthatott, bár sokkal gyakoribb volt a rövid időtartam - innen a pütkösdi királyság közmondásosan rövid ideje. Persze nem mindenütt tartottak ilyen komoly versenyeket, inkább kedves bohókás beavatási szertartásokon avatták fel a legényeket, akik ezentúl udvarolhattak, kocsmázhattak. Ám nemcsak pütkösdi király létezett, hanem pütkösdi királyné is, amelynek archaikus alakját Ko-

dály: Pütkösödés című kórusműve révén már talán a zenekedvelő városi lakosság is ismerheti. Maga a Pütkösödés a XIII. században virágzó bolognai Májusi grófnő ünneplésére emlékeztetett, a szokást diákok hozhatták az Alpokon túlra, s ez az ünnep Tavasz királynője néven már Nagy Lajos idejében meghonosodott nálunk. Ez lehetett a pütkösdi királynéjárás elődje, amikor is nagyobb lányok vitték körbe a faluban a talán legkisebb, de mindenféleképpen a legszebb társukat. Énekeltek, és jókívánságokat ismételtettek. Megálltak az udvarokon, majd a pütkösdi királyné feje fölé kendőt feszítettek ki, vagy letakarták fátyollal. Éneklés közben körbejárták a királynét, a végén pedig felemelték, s termékenységvarázsló mondókákat mondtak. Az énekek és a mondókák végén ajándékot kaptak. A Dunántúlon jellemző termékenységvarázslással összekötött szokáskésőbb adománygyűjtéssel párosult. Pütkösdi népszokásainkban a természetvallások archaikus hagyományai érdekesen keverednek az egyházi ünnep liturgiájával és a tavasz iránt érzett természetes emberi örömmel.

Bereczky Géza

FÖLD KÖRÜLI TÖRTÉNETEK

Csak egy indián

Az észak-amerikai indiánok között végzett misszió nem tartozik a kereszténység sikertörténetei közé. Ötszáz évnyi – az eszközökben legkevésbé sem válogató – hittérítés után Richard Twiss lakota szíu lelkész szerint az őslakosok közt a hitvalló keresztények aránya az egy százalékot sem éri el. Ez nagyon alacsony szám, és természetesen a kudarc sok tényezőre vezethető vissza. Én csak egyet szeretnék kiemelni ezek közül, mert különösen fájdalmasnak tartom. A Jézus Krisztus egyházán belül uralkodó rasszizmusra gondolok. Felteszek egy egyszerű kérdést: kik voltak a kereszténység indián hithősei? Két vagy három katolikus *boldogot*, például a legendás mohawk Kateri Tekakwithát megemlíthetünk, de kik az észak-amerikai protestantizmus indián hithősei? Nem voltak? Jézus Krisztus evangéliuma évszázadokon keresztül nem talált öszin-

te, önfeláldozó követőkre az őslakosok között? Vagy ha mégis, lehetséges, hogy nem emelkedett ki közülük senki? Természetesen nem. Bármennyire is méltatlan körülmények között, vérrel és könnyel érkezett Isten Igéje a kontinensre, Jézus Krisztus minden népben megtalálta a maga juhait, akik meghallották a szavát és követték őt. Éppen csak nem tudunk róluk semmit. Nemcsak mi, az amerikai keresztények sem. Hogy miért? Richard Twiss így ír egyik könyvében: *„Nehéz megmondani, hogy állnának itt a dolgok, ha a korai misszionáriusok arra jutottak volna, hogy Isten azért küldte őket, hogy alázatosan segítsék és támogassák a helyi pásztorokat. Ehelyett lényegében ezt mondták: 'Oké, jó munkát végeztél, de most már mi jövünk.' Úgy tekintettek magukra, mint a hit igaz őrzőire. Itt voltak a keresztény indiánok, akik szerették Jézust,*

beszélték a nyelvet, megértették a nép kultúráját, tiszteletet és bizalmat élveztek, és szolgálatuk egyértelműen gyümölcsöző volt mind az új megtérők, mind a tanítványok lelki növekedése szempontjából – mégis lenézték és kiszorították őket.” Egyikükről, Spokane Garry főnökről pedig ezt írja: „Isten Országában gyümölcsöző élete ellenére sosem talált otthonra Krisztus Testében. Sosem tapasztalt elfogadást, tiszteletet, védelmet és igaz keresztény szeretetet fehér fivérei és nővérei részéről. Sosem ismerte meg az Egyházat, mint az egyenlőség és kölcsönös szolgálat színterét, és tragikus módon nem lelte meg benne a menedéket, a béke mentsvárát. Ellenkezőleg, ő mindig és örökre 'csak egy indián' maradt. Azt mondták neki, az ő fajtája nem tartozik együvé a fehér emberekkel. Bár örültek neki, hogy keresztény lett, és így nyomorult lelke megmenekül a kárhózatól, a legtöbb hívő számára ő így is 'csak egy indián' volt... Ma Idaho északi része és a washingtoni terület elhíresült a fehérek felsőbbrendűségét hirdető rasszista, katonai jellegű táborairól. Én úgy hiszem, hogy az egyház adta át ezt a területet a faji gőg és előítélet szellemének, azzal a bánásmóddal, ahogy a történelem korábbi szakaszában az indián hívőkkel bánt. Nehéz megmondani, hogy állna ez a terület ma spirituális szempontból - különös tekintettel az indiánokra -, ha a 'fehér' Egyház magához ölelte volna indián testvéreit. Én sem tudom, de úgy képelem, hogy a dolgok nagyon másképpen alakultak volna.”

Amerika messze van, mindez régen volt. Magától értetődő volna azzal folytatnom, hogy vegyük szemügyre saját országunkat és saját – sokszor rejtett – személy-

Lakota indiánok

Lakota nő

válogatásunkat. És valóban. Vegyük szemügyre, éppen itt az ideje. Bőven van mivel szembenéznünk mind a múlt, mind a jelen vonatkozásában.

De mindezekén túl a „mi országunk Mennyekben van”, és én most ennek az országnak a polgáraként szeretném zárójelbe tenni a földrajzot és a történelmet, és tudni, hogy Isten Országában semmi nincs túl messze, és semmi nem volt túl régen. És főleg, semmi nem veszhet – és nem is veszett – el. Elég egy kicsit megállni és figyelni, máris megláthatjuk a mokaszinok porlepte nyomát a „Jesus Way” – a jézusi út – kövei között.

Szeretném egy rövid sorozatban bemutatni Isten szántóvetőkké lett bölényvadászait, indiánokat, akikkel egy nap majd valódi közösségben ülünk együtt a mi Urunk asztalánál.

„Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön. Mert a kik így szólnak, nyilván jelentik, hogy hazát keresnek. És hogyha eszökbe jutott volna az, a melyből kijöttek, volt volna idejük a visszatérésre. Így azonban jobb után vágyódnak, tudniillik mennyei után; azért nem szégyenli őket az Isten, hogy Istenöknek neveztessék, mert készítet nékik várost.” (Zsidókhöz írt levél 11,13-16.)

Bognárné Horgosi Anikó
(Következő számunkban folytatjuk.)

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Arthur von Bergen önéletrajza (részletek)

A hanglemez

„Ha megvalljuk bűneinket, Isten hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minden hamisságtól.” (1János 1,9).

Az igehirdetés folyamán újra meg újra tapasztalhatja az ember, milyen csodálatos és csalhatatlan hatása van Isten Igéjének. Hatalom van benne, ítélő bírása a gondolatoknak és a szív indulatainak. Nyugat-Svájcban egy asszony hozzám fordult lelki problémájával.

„Már évekkkel ezelőtt döntöttem az Úr Jézus mellett – kezdte. – Hiszek a bűnök bocsánatában. A lelkiismeretem ennek ellenére nem hagy nyugton. Több mint 20 évvel ezelőtt egy nagy áruházban elloptam egy hanglemezt, 5 frankot ért. Nem egyszer bedobtam már istentisztelet után 5 frankot a perselybe olyankor, ha az Ige eltalált, és megint gyötörni kezdett az ellopott lemez. Szeretném megnyugtatni a lelkiismeretemet, de semmi

nem használ. Miért kínoz ez az ügy folyton, mikor a Biblia azt mondja, hogy Isten a bűneinkről és álnokságainkról nem emlékezik meg többé?”

„De kedves asszonyom, bevallotta az üzletben a lopást, és kifizette?” - firtattam.

„Ugyan, azt nem tehetem. Azt mondanák, hogy tolvaj vagyok.”

„Isten viszont akarja, hogy megvalljuk bűneinket. Ahol kárt okoztunk, ott kell Jézusnak vétkünket bevallanunk, és ott, ahol elkövettük.”

„A lemez még megvan – töprengett az

asszony -. Legközelebb, ha ott vásárolok, beteszem a többi árucikkkel együtt a kosárba, és a kasszánál kifizetem.”

„Hiszen a lemez értékét már többször leróta, csak rossz helyen. Ha mostani javaslatát tettekre váltja, a lelkiismeretét az sem fogja tehermentesíteni. Isten nyílt bűnvallást vár magától.”

Tanácsom óriási vihart kavart az asszonyban. Mivel azonban minden áron szabadulni akart a vádló lelkiismerettől, végül késznek nyilatkozott elfogadni Isten követelését.

Később elmondta, hogy járt: „Bementem a lemezzel az üzletbe, és megkérdeztem egy eladónót, hogyan rendezhetnék egy lopást, amit évekkkel ezelőtt elkövettem. Óriási szemet meresztett és előhívta a főnökét. Tehát kellett a vallomásomat ismételnem. Azonban az osztályvezető sem találkozott soha ilyen esettel, és bizonytalan volt, hogy mit tegyen.

’Hívjuk az igazgatót, döntsön ő, hogy mi a tennivaló’ – javasolta.

Közben nem csak néhány eladó csoportosult körém és hallgatta a vallomásomat, hanem pár vevő is felfigyelt, és feszülten várták, hogyan alakul a dolog. Végül jött az igazgató.

’Hangosan beszéljen, mert nagyothalló vagyok!’ – jelentette ki.

Így hát az összes ember előtt harmadszor kellett ügyemet előadnom, még pedig a legnagyobb hangerevével. Az igazgató sem tapasztalt még soha ilyet.

Végül így döntött: ’Mivel ilyen őszinte és becsületes volt, mindkettőnk egyetértésével felejtjük el az ügyet. Meg van bocsátva.’

Megkönnyebbülve, de szégyenpírral az arcomon el akartam hagyni az üzletet. Visszhangzott szívemben az utolsó mondat: ’Meg van bocsátva’. Még mielőtt az ajtóhoz értem, megtapasztaltam, mit jelent a bocsánat. Ami meg van bocsátva, az ki van törölve, mintha soha nem történt volna. Pontosan ezt tette az Úr Jézus velem. Most már szabad vagyok a rossz lelkiismerettől.”

Az asszony ragyogott az örömtől, miközben beszámolóját mondta.

Még hozzátette: „A lelkiismeretem azóta nem gyötör többé. Élményemet nyugodtan továbbadhatja. Talán segíthet kereső embereknek.”

Új élet

Usterben tartottam evangélizációt. Urs, egy környékbeli fiatalember épp abban az időben közvetlenül bírósági tárgyalás előtt állt. Teherautó sofőr volt. Súlyos járművel és alkoholos állapotban túl gyorsan hajtott. Elcsípték és három hónapra bevonták a jogosítványát.

Ez alatt az idő alatt mint kocsikísérő dolgozott egy kollégája mellett, ami sehogyan nem volt ínyére. Egy napon a sofőr túl sokáig időzött az étteremben, legalább is Urs úgy vélte. Elszakadt a cérna. Gyors elhatározással odaült a volán mögé és egyedül elhajtott. Már a következő utcában belefutott egy gyerek a járműbe. Ezzel Urs másodszor állt a bíróság előtt és ez összehasonlíthatatlanul súlyosabban esett a latba. Leverten várakozott az ítéletre. Ebben a feszült helyzetben eljött az evangélizációra. Az Ige megérintette, és bűnös életét világosságra hozta. Lerakhatta vétkeit a keresztnél, és a mennyei Bírónál teljes bocsánatot nyert.

A földi bírónál nem fog ép bőrrel szabadulni, azt tudta, mégis reménykedett egy enyhe büntetésben. Valóban, csak egy havi börtönbüntetésre ítélték. Mivel azonban reménykedett a felfüggesztésben, mégis csalódott.

„Tegyük egy kísérletet – javasoltam. – Írok a bíróság elnökének, hogy megtértél, bűnös életedet megbántad és új életet kezdesz. Biztosítom, hogy a jövőben nem fogsz többé összeütközésbe kerülni a törvénnyel. Megkérem, hogy kegyelmezzon meg neked, vagy legalább enyhítse a büntetést.”

A törvényszék elnöke válaszolt is postafordultával. Mint írta, örül, ha ez a fiatalember új életet kezdett, de bizonyára hasznos számára, ha elfogadja a börtönbüntetést. Egyébként is olcsón megúszta egy havi szabadságelvonással. Miután letöltötte a büntetést, bebizonyíthatja, hogy elhatározása komoly volt.

Meglátogattam Urst a börtönben. Az első napokban jól alkalmazkodott, kiválóan aludt, utána azonban álmatlan éjszakák kezdték gyötörni. Szenvedett az unalom miatt.

Megkérte a börtön egyik alkalmazottját, hogy adjon valami munkát neki, hogy az idő gyorsabban teljen.

A látogatásomat nagyon értékelte. Beszédtemánk Isten Igéje volt. Urs később is állhatatos maradt a hitben. Élete valóban bizonyosság lett Megváltójáról.

Mászórúd tetején

1971-ben szünidei tábort vezettem Frutigenben, a berni felföldön. Az 57 leánya – 6-14 évesig – alapos munkát adott nekünk. Unatkozás miatt nem panaszkodhattunk.

A gyermekórán történetek és énekek gondoskodtak a változatosságról. Szép idő esetén sokat voltunk a szabadban, és élveztük a természetet. Az erdőben egész elrejtve volt egy sportpálya, amit csapatunk szívesen igénybe vett. Nehéz volt minden gyermeket szemmel tartani.

Hirtelen felfigyeltem a 6 éves Ruthra. A kislány felmerészkedett a mászóka legmagasabb rúdjára. Most ott ült és teli torokból énekelt. A felmászás minden további nélkül sikerült neki, de mikor letekintett a mélybe, félelem fogta el. Megmerevedve ült, mozdulni sem mert. Nem maradt más hátra, nekem is fel kellett másznom, de a kislány közben úgy megrémült, hogy teljes erővel kapaszkodott. Sehogy nem tudtam lefejtetni.

Néhány kislánnyal a gyülekezeti házba siettem, hogy kötelet hozzak. Mihelyt a kis Ruthot biztosítottuk a kötéllal, eltűnt a félelme és lecsúszott a rúdon.

Hazaérve izgatottan fogadott a konyhai személyzet.

„Mi történt? – faggattak. – A gyerekek, akik elsőként visszaérkeztek, csak annyit mondtak, hogy valami baj történt, de nem szabad elmondaniuk, mert a táborvezető megtiltotta.”

Fellélegezve hallgatták a beszámolómat, az áhítaton pedig együtt adtunk hálát a mennyei Atyának megőrző kegyelméért.

(Iványi Tiborné fordítása)

NÉVJEGY

Kardos Péter
zuglói főrabbi

Péter néhány évfolyammal előttem, az Anna Frank zsidó gimnáziumban végzett – sőt: neki is „Baka” (Szántó tanár úr) volt az osztályfőnöke. Később a Sátor magazinban sok riportban volt beszélgetőtársam.

- *Hogyan választottad a rabbiságot? Vagy a véletlen ezt hozta eléd?*

- Az én életutam olyan, mint egy szendvics (átvitt értelemben): szent részről indul, profán rész foglal el több évtizedet, majd visszatér a szent részre – legalábbis az eddigiek szerint. Ez azt jelenti, hogy ortodox, vallásos családban születtem, ortodox iskolát (a Dob utca 35-ben) végeztem (beleértve a *Jeshivát, Talmud-Tórát*...). A negyvenes évek legvégén, ötvenes évek elején államosították az egyházi iskolákat, ekkor átkerültem a lakókerületem szerinti, Dob utca 85-ös állami iskolába – ott a nyolcadikat végeztem. Itt egy véletlen folytán megtudtuk, hogy létezik zsidó gimnázium, és akkor oda iratkoztam be. (Zárójelben jegyzem meg: azokban az időkben népnevelők járták a gyerekes családokat, hogy rábeszéljék őket a továbbtanulásra. Persze nem az egyházi iskolákban való továbbtanulásra gondoltak, hanem állami intézményekben. Nem volt köztudott, hogy léteznek még egyházi iskolák – így az sem, hogy a zsidó felekezetnek is van egy középiskolája.) Az Abonyi utcai (mostani Radnóti) iskolában kezdtem, két év múlva azt is államosították, és '52-ben a Bérkocsis utcai Anna Frank Gimnáziumban érettségiztem. Utána ipari tanuló lettem egy dobozkészítő szövetkezetben és lettem a szakvizsgát. Az '56-os forradalom után, amikor a rabbiképzőt és az országot egy tanár kivételével (akit úgy hívtak: Scheiber Sándor) valamennyien elhagyták, és úgy volt, hogy megszűnik az intézmény (ami már az 1800-as évek vége óta létezett), véletlenül, mint dobozkészítő, találkoztam Scheiber Sándor professzorral. Megkérdezte: van-e kedvem eljönni a rabbiképzőbe... Rábeszél, lett kedvem, beiratkoztam, elvégeztem... Az avatásra nem került sor családi okok miatt. Majd ezután tíz évig – és most jön a profán rész – az IBUSZ-nál dolgoztam idegenvezetőként és tolmácsként (mert közben megtanultam lengyelül). Tíz év után, megint családi okok miatt, lettem az utolsó vizsgát, és 1971-ben felavattak – Scheiber Sándor

avatott föl. Innentől kezdve a kántori és a rabbi funkciót párhuzamosan láttam el egészen a fiam felnőtté válásáig (most már a kántori teendőket ketten végezzük). Én pedig időközben, mellékállásban, az Új Életnek is a munkatársa lettem. Most a főszerkesztői széket töltöm be.

- *Milyen ember volt Scheiber Sándor?*

- Csodálatos. Finoman szólva, nem volt egy fundamentalista ortodox világnézetű. Neológ volt, a szó klasszikus értelmében, de kevés ember tett annyit a magyarországi zsidóság jövőjéért, amennyit ő. Ezt szó szerint kell érteni: mint házasságközvetítő (*sathenolási* szerepben) – a tudományos világban pedig halhatatlanságot szerzett. Azon kevesek közé tartozik ma, akinek az emlékét nem gyalázzák bizonyos oldalakon. Sőt: néha hivatkoznak is rá, hogy mennyire toleráns ember volt. Neki is voltak problémái az akkori rendszerrel, főleg az Izraellel való kapcsolattartás miatt (ami nem volt ideális Magyarország és Izrael között azokban az időkben, különösen 1967 után)... Isten kegyes volt hozzá: az akkori vezető rabbik közül az egyetlen volt, akinek megadatott (halála előtt nem sokkal) ellátogatni a Szentföldre. Szó szerint diadalút volt, amit ott bejárt: egykori tanítványai vitték körbe az országban, tudományos intézetekben, ahova csak lehetett. Majd halála után egy évtizeddel, magyarországi zsidó kezdeményezésre, az izraeli *Bét Semes* díszerdejében egy, a nevével viselő ligetet hoztak létre, amelyet Schweitzer József főrabbi úr avatott fel. Én magam is ott voltam, és jó tudni, hogy a Scheiber Sándor liget őrzi Izrael földjén a professzor emlékét.

- *Neked mi a legnehezebb a rabbi hivatásban? Mi az, amiből a legtöbb örömed, és mi az, amiből a legtöbb munkád származik?*

- Ha kicsit le akarnám sarkítani, a legtöbb gondom, problémám akkor van, amikor a hittestvéreinkkel találkozom. Itt nem azokról a hittestvérekről van szó, akik a zsinagógába járnak, hanem akiket sosem láttam ott. Csak esküvőkön, temetéseken találkozunk. Ők ilyenkor biztosítanak arról, hogy más zsinagógákba sem járnak, nemcsak a saját, zuglói templomunkban nem látom őket... Nincs kapcsolatu(n)k, nem is akarnak kapcsolatot létesíteni. Sajnos, ismervé az ország jelenlegi légkörét, teljesen megértem a félelmüket. A háború után meg kellett értenem, hogy azért nem jönnek zsinagógába, mert az az Isten, aki Auschwitzot 'engedélyezte', nekik már nem létezik többé. Utána, most, meg kell értenem azokat a hittestvéreimet, akik félnek attól, hogy valaki megtudja, hogy ők zsidók. Tehát mindig megértést kell tanúsítanom. Sőt, emberileg megértettem azt is, ami a vallás szabályával ellenkező: amikor hamvasztásos temetést kértek abból a generációból valók, akiknek a testvérét, szüleit is elhamvasztották Auschwitzban...

- *Amikor leteheted a kötelezettségeidet, mi az, ami személyes örömet jelent Neked?*

- Az olvasás közte van, de a hobbim elüt a foglalkozásomtól.

- *Van hobbid?*

- Hogyne! Sőt! Több is – hobbijaim vannak, kettő pontosabban. Egyik a növények, virágok...

- *Ülteted?*

- Nem ültetem – ápolom őket. A kaktuszok és pozsgás növények otthon tartása az egyik hobbim. Sajnos elég kevés helyem van, ezért családi vita tárgya, hogy a kis erkélyen minek kell éppen hely... A másik az állatok. Mióta eszemet tudom, mindig volt valamilyen állatom, gyerekkorom óta. Ebben minden háziállat belefoglaltatik, de most már két évtizede csak hullókkal, pontosabban szárazföldi és vízi teknősökkel töltöm ki a hobbi-teret.

- *Mert ők nem beszélnek?*

- Hát, ez jó... Valahol olvastam, hogy mindenkire jellemző, milyen állatot tart. Nekem ugyan van egy saját filozófiám, miszerint voltaképpen mindenki kutyát tartana, és akinek nincs lehetősége kutyára, az talál valami más állatot – helyette... Ez a teknős-kutya hasonlat jó volt, mert a kutyával van valami kapcsolata az embernek, de a teknőssel minimális. Valóban nem

beszélnek vissza, ez igaz, de ezen a címen halakat is tarthatnék – azok viszont tátognak, tehát felőlük nézve szinte olyan, mintha beszélnének...

- *Tudod, ha valaki azt mondja, hogy „rabbi”, „pap” vagy „lelkész”, egy „súlyosan puritán”, vagy ködevő embert képzel el – Te pedig egy olyan társasági ember vagy, akinek jó a közelében lenni. Emberszerető, művelt, olvasott, jólöltözött... biztos enni is szeretsz.*

- Szeretek enni, ez kétségtelen, de azt hiszem, ez a korról jár: amikor az embernek a földi örömeiből már csak az evés marad meg, akkor nagyon becsüli és igényli, hogy ez irányú szükségletét kielégítse... Ami pedig a másik témát illeti, egykori professzorként idézném a rabbi képzőből. A *Talmudot* tanította, és nagyon tájékozott volt a világi dolgokban. Mindig az mondta: „én vagyok a legnagyobb antiszemita a világon” (akkor mindenki tág szemeket meresztett), „megvetem a zsidókat” (és akkor még nagyobb szemet meresztettünk), mert, hogy „a zsidóság, az más – soha ne tévesszék össze a zsidókat a zsidósággal, a zsidóság az egy csodálatos eszme, egy csodálatos világ, a zsidók sajnos nem mind azok”.

(Lejegyezte: gigi)

AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI

„A lélek nyelvét érteni jó” (2. rész)

Beszélgetés Antalfi Gizellával

Az első részben Antalfi Gizellával, az erdélyi iszákos mentő misszió egyik alapítójával beszélgettünk fiatalságáról, és arról, hogy miért lett érzékeny az alkoholisták problémáira, hogyan és miért vitt el egy csoportot Székelyudvarhelyről Dömsödre egy iszákos mentő konferenciára.

- *A dömsödi konferencia után mi történt, hogyan folytatódott az alkoholisták közötti munkád?*

- Megalakítottuk az iszákos mentő misszió székelyudvarhelyi csoportját. Eleinte négy fő járt csak az alkalma, később már nagyon sokan. Valahogy együtt vál-

tam segítővé azokkal, akik a csoportba jöttek segítséget kérni. Boldogító szép idők voltak, sokan tapasztalták meg az alkoholból való szabadulást. Ezeken a csoportos összejöveteleken sok minden elhangzott: szabadultak bizonyágtételei, orvosi előadások, a végén pedig Igét olvastunk. De azt is itt kezdtem megtanulni, hogy nem szabad szentséggel elnyomni az élet problémáit. Ha nem fogalmazódik meg a valós probléma, hiába minden elhatározás, imádság.

- *Hogyan lett ebből munkából a Bonus Pastor (Jó Pásztor) Alapítvány?*

- Nem egészen ebből lett. 1993-ban Csiha Kálmán református püspök kinevezte Horváth Leventét, a Kal-

lódó Ifjakat Mentő Misszió vezetőjévé, és feladata közé tartozott, hogy szervezze meg az iszákosmentő missziót is. Mi Leventével a CE szövetségből ismertük egymást, tudott a székelyudvarhelyi csoportról, így természetes volt, hogy elkezdtünk közösen munkálkodni. 1994 nyarától rendszeresen tartottunk terápiás heteket, és 1996-ban megalapítottuk a Bonus Pastor Alapítványt, hogy legyen hivatalos anyagi és szervezeti háttere a munkánknak. Négy évig önkéntesként dolgoztam, később már fizetett munkatársként. Mindenemet beletettem ebbe a munkába, a szívem, testem, lelkem, időm, pénzem. Közben persze még fodrászként is dolgoztam, hiszen volt két gyermekem, akit taníttatni kellett, és egy férjem, akinek az állapota közben súlyosbodott. Ma, sokfajta képzés elvégzése után, látom, szakmailag mennyire nonszensz volt ez az állapot. Az Alapítványnál a misszió nagyasszonya voltam, bizonyágok fellegette körül, szerte Erdélyből jártak hozzám emberek beszélgetni. Egyszer csak azon kaptam magam, hogy 32 emberrel folytatok lelkigondozói levelezést (akkor még számítógép nélkül), köztük olyanokkal is, akik börtönben ültek. Átélttem szabadulásokat, gyógyulásokat, otthon pedig átugrottam a fejemen (így mondják Erdélyben, ha valaki erő felett dolgozik), hogy mindent tökéletesen csináljak, a gyerekek minél kevesebbet érezzenek meg az édesapjuk állapotából. A misszióban láttam, ahogy a sír széléről visszajöttek emberek, otthon pedig végignéztem a fordított irányt. Az alkoholista ember nem áll meg egy bizonyos mennyiségnél, mindig több kell, hogy ugyanazt a hatást létrehozza... Na, ezt az állapotot nem lehetett sokáig csinálni.

- *Mi ennek a korszaknak a végé felé találkoztunk először. Mi adott erőt a változtatáshoz?*

- Biztos, hogy szerepet játszott az eszmélésben, hogy elkezdtem egy családterápiás képzést. Nagyon sok mindent megértettem a saját, de a férjem működési módjából is. Az is közrejátszott, hogy nagyon kifáradtam és ezen egy Magyarózdton, az Alapítvány rehabilitációs házában eltöltött pihenő év sem tudott segíteni igazán. A végső lökést azonban egy konkrét, drasztikus történés adta meg. Tudtam, itt valamit tenni kell, így tovább nem lehet élni. Azt is tudtam, a férjem nem képes a változtatásra és nem változik, nekem kell lépnem. Addigra már megfogalmaztam, hogy valami elérhetetlen mélységben mi olyan összetartozást élünk meg, ami megkérdőjelezhetetlené teszi a házasságunkat, ugyanakkor azt is tudtam, ha ez így megy tovább, abba mindketten belepusztulunk. Egyetlen megoldást láttam, azt hogy távolabb megyek tőle. Nem hagyom el végleg, csak olyan tá-

vol megyek, ahol nem érhet el, de én mégis támogatni tudom a gyerekeimet. A misszióban felmondtam, a kuncsaftjaimtól elbúcsúztam, nagyon sok minde nemet szétesztottam, és eljöttem Budapestre. A lakást teleraktam ilyen cetlikkel, hogy „Szeretlek!”, „Reménykedem!”, hogy akárhová lép ne azt élje át, hogy elhagytam. Tudtam, hogy mi összetartozunk, de ezt a lépést már magamért tettem. Az eljövetelem környékén olvastam azt az Igét: „Kiszélesítem a te határaidat”. A belső határait szélesítette ki Isten. Hónapig éltem Budapesten, mindenfélét dolgoztam, de eljutottam egy Al Anon önsegítő csoportba is, ami alkoholisták hozzátartozói számára nyújt segítséget. Hamar rájöttem, most nem másokon kell segítenem, magamon dolgozhatok. A csoportnak nagyon egyszerűek a szabályai: 5 percnél tovább senki nem beszélhet, senkit nem igazítunk ki, nem adunk tanácsot, csak őszintén megosztjuk tapasztalatainkat. Abban a csoportban jöttem rá, hogy mi keresztények mennyire erőszakosak vagyunk, még a segíteni akarásunkban is. A módszereink sokszor mennyire nem szolgálják a másik ember éretté válását. Valami történt bennem ez alatt a három hónap alatt, nagykorúvá lettem, mélyen megértettem, hogy mindenekelett a saját lelkemért, életemért vagyok felelős. Közben az anyósom megbetegedett. Hazautaztam ápolni majd eltemetni őt. A gyászoló férjemet nem hagyhattam magára. Egyébként is már tudtam mellette, de tőle függetlenül élni. Sokat javult a kapcsolatunk, de tudom, hogy csak pár napig bírja alkohol nélkül.

Megszerveztem Székelyudvarhelyen is egy AA csoportot. Hagyok másokat a maguk ütemében fejlődni. Csendes, szép változásokat élünk meg. Elhelyezkedtem a vállalatnál takarítónőként. Naaaaaagyon szeretjük egymást a főnökökkel és a dolgozókkal. Meg még egy kicsit fodrászkódom is. És szeretem az életet, a saját életem.

- *Sokszor beszélgettünk Veled négy szemközt arról, hogy mi a baj a kereszténységünkkel. De most így, nyilvánosan is megkérdem.*

- Az őszinteség, a bátorság hiánya? A kiskorúság szabályossága helyett kevesen jutnak el a nagykorúság tágasságára. Ha volna ez a tágasság, annyira nem is kérdeznénk, hogy a másik milyen felekezethez tartozik, nem akadnák meg látásmódbeli különbségeken, jobban akarnánk érteni és szeretni egymást. És talán a kívül valóknak is hitelesebbek lennénk ...

- *Isten áldjon meg, tág szívű barátnőm! Köszönöm a beszélgetést.*

Szabó Ildikó

Egyperces áhítat minden napra

Május 1. kedd

2 Pét 3, 11-16

„...új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyekben igazság lakozik.” (13)

A világot (eget és földet) a tökéletes Isten teremtette. Esendősége nem az alkotás színvonalának csökkentett volta miatt van. A teremtő akarta így. Az egymást követő vagy váltó földi politikai rendszerek nem képesek mindenki várakozását kielégíteni és igen gyakran súlyos hibákat, sőt, bűnöket is eltűnnek vagy véghez visznek. Úgy tűnik Isten az „ég” minőségével sem elégedett. Végző célja a mindenséggel kapcsolatban mégsem a megsemmisítés, hanem a teljes megújítás.

Május 2. szerda

Zsolt 91

„...vele vagyok háborúságában: megmentem és megdicsőítem őt.” (15)

A háború legfájdalmasabb vesztesége ha megszakad az élet, vagy kiheverhetetlen megaláztatásokat kell elszenvednünk. A Mindenható nem azt ígéri, hogy megkímél bennünket az ütközésektől, hanem hogy ott is velünk lesz, és esetleges veszteségeink ellenére a végén megtart, sőt, helyreállítja méltóságunkat is.

Május 3. csütörtök

2 Kor 5, 1-10

„...igyekezünk..., hogy akár itt lakunk, akár elköltözzünk néki kedvesek legyünk.” (9)

Az „akár itt lakunk, akár elköltözzünk” szöfordulat a földi életet és halált jelenti. Mindkettő ideje részben tőlünk független, nem is erre kell „igyekeznünk”, hanem arra, hogy mind a testi életben, mind elmúlásunkban megőrizzük a Vele való közösségünket, hiszen alapvetően Ő akarta, hogy terveiben részt vegyünk, és nem mond le rólunk azután sem, ha egy másik dimenzióba lépünk.

Május 4. péntek

Ez 28, 25-26

„Mikor egybe gyűjtöm Izrael házát a népek közül, kik közé szétszórattak, akkor megszentelem magamat rajtuk a pogányok szeme láttára...” (25)

Izrael népének nagyobbik része évezredek óta a diaszpórában (szétszórásban) él. A kiválasztó Isten nem mond le arról a tervéről, hogy egy nagy családként vagy gyülekezetként lássa övéit. A népek Izraelre gyógyíthatatlan irigységgel és elfogult kritikával tekintenek. Isten sem az antiszemitizmust, sem az antijudaizmust, sem a ma divatos makacs Izrael bírálatot nem támogatja. Nyilvánvaló lesz minden nép számára, hogy az Úr hűségesen kiáll népe mellett, s nem csak megtartja, hanem a maga méltóságához fel is emeli.

Május 5. szombat

Zsolt 50, 14-23

„...hívj segítségül engem a nyomorúság idején, és én megszabadítlak téged és te dicsőítesz engem.” (15)

Közismert a mindennapi gyakorlatban (a világ minden táján), hogy az állami szervek központi hívószámot létesítenek arra az esetre, ha valamelyik állampolgárt baj érné. Ezeket a számokat már a gyerekek is ismerik, így könnyen riaszthatják az életmentő segítséget. Valaki azt mondta, hogy a Zsoltárok 50,15 Isten hívószáma. Az igaz és mindenható Úr törődik veled bajaidban, meghallja kiáltásodat és jelentkezik. Bízzál benne!

Május 6. vasárnap (Cantate)

Jel 14, 1-5

„...énekeltek, mint egy új éneket a királyi szék előtt... a száznegyvennégyezer; akik áron vétettek meg a földön.” (3)

Mindenképpen tisztáznunk kell, hogy a titokzatos „száznegyvennégyezer” énekes Izrael tizenkét törzsből elpeccéselteteket jelenti, mivel ebben a könyvben (7,4-8) a Biblia nevesíti is a törzsek többségét, és ugyan létezik a „lelki Izrael” fogalom, de nincsen pl. lelki Naftali vagy Zebulon. Ne feledjük el tehát kívülről befogadottak, hogy a „szólámat” mindenképpen a választott nép viszi. Isten áron „vette meg” az Ő népét, mi nem válthatjuk le, nem értékelhetjük le, legfeljebb hálás szívvel boldogok lehetünk, ha általuk Isten kegyelméből mi is a választottak közé kerülhetünk.

Május 7. hétfő

Jak 1, 17-27

„A tiszta...istentisztelet az Isten...előtt ez: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban és szeplő nélkül megtartani magát e világtól.” (27)

Különös tapasztalat, hogy a hívő emberek nagyobbik része összehasonlíthatatlanul több időt és energiát fordít a saját makulátlan lelki állapota megőrzésére, mint amennyit annak szentel, hogy a súlyos terheket hordozók bánata könnyebbedjék, sorsuk javuljon. Az igazi istentisztelet tehát nem az egymást félszavakból is értő, a tisztaságban versengő hibátlan hívők közössége, hanem az együtt érző szolidáris világ, amelyben nem magánügy senki kiszolgáltatottsága, bánata.

Május 8. kedd

Lk 18, 9-14

„A vámszedő... még szemeit sem akarta az égre emelni, hanem verte a mellét, mondván: Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek!” (13)

Jézus példázata két imádkozó ember Isten előtti önvizsgálatát mutatja meg. Egyikük (nyilván okkal) sok dicséretes tettet sorol fel, melyet a derék farizeus folyamato-

san gyakorol. A másik személy tökéletesen tisztában van gyarló és Isten előtt kifogásolható voltával. Kettejük közül mégis az utóbbi nyeri meg az Úr és a mi tetszésünket is, hiszen a másikinál sokkal jobban átlátja, hogy Isten szeretetét és jóindulatát nem öngazoló jóságunkkal szereshetjük meg: az mindentől függetlenül árad ránk.

Május 9. szerda **Dán 9, 4-13**

„A mi urunké, Istenünké az irgalmasság és bocsánat...” (9/a)

A mai nap meghatározó a XX. század történelmében és a mi népünk történetében is. A II. világháború végére emlékezünk: az irgalmatlanság és kegyetlenség időszakára, amikor nem csak jól felszerelt katonák csaptak össze esztelen vezetőik kegyetlen parancsára, hanem ártatlan áldozatok milliói is odavesztek, köztük a módszereken kiirtott európai zsidóság nagy része. Szükségünk van a mindenható Isten bocsánatára. Azért imádkozunk, hogy teljen meg a mi lelkünk is irgalmassággal és becsületességgel, hogy mindaz, ami már egyszer szégyenbe döntött minket, meg ne ismétlődjék újra.

Május 10. csütörtök **5 Mózes 6, 1-9**

„Halld Izrael: az Úr, a mi Istenünk, egy Úr!” (4)

Ő az egyetlen, rajta kívül nincs isten. Sem emberekben, sem gondolati vagy természeti folyamatokban, politikai hatalomban vagy hatalmasokban nem akarunk más istent imádni. És mivel Ő valóban az egyetlen egy, tudjuk, hogy életünk minden dolga és az is, ami utána következik, tőle függ. Ezért imádjuk Őt egyedül, ezért keressük akarátát, ezért követjük az általa megszabott utat.

Május 11. péntek **Jer 1, 4-8**

„Ne mondd ezt: ifjú vagyok én; hanem... beszélj mind azt, amit parancsolok néked.” (7/b)

Bár egyre felszabadultabb az ifjúság, sokszor mégis gátol bennünket az igazság kimondásában az a körülmény, hogy az idősebbek, tapasztaltabbak, nagyobb befolyással bírók hallgatnak. Valakinek meg kell mondania: ne várj míg elfogynak éveid, hiszen amit most akar az Úr a világnak ezen a pontján üzenni, az holnap talán már nem is időszerű.

Május 12. szombat **Ézs 40, 1-11**

„...az Úr Isten jó hatalommal, és karja uralkodik.” (10/a)

Talán túlságosan könnyen megadtad magad, és azt képzelted, hogy a rád telepedő földi hatalom az igazi erő, és a megtapasztalt uralom mindenben alávetettséget várhat el tőled. Ne gondold azt sem, hogy a kikezdetetlennek tűnő földi diktatúrák ideje korlátlan. Isten időben fog érkezni, ezért tarts ki akkor is, ha veszteségeket kell átmenetileg megtapasztalnod.

Május 13. vasárnap (Rogate) **Ro 8,24-27**

„...amit kérnünk kell, amint kellene, nem tudjuk, de maga a Lélek esedezik miérettünk...” (26)

Az imádság vasárnapja a mai nap. A „szüntelen imádkozatok” természetesen nem azt jelenti, hogy megfelelően tisztelettudó pózban kell egész napunkat eltöltenünk, hanem hogy a hívő ember állandó kapcsolatban van az örök Istennel, Aki így befolyásolhatja és segítheti abban, hogy más hatások esetén is helyes döntéseket hozzon. Másrészt igaz a mai igénk alapján, hogy megfelelően kérni sem egyszerű, hiszen itt is önzésünk, vagy éppenséggel a megfelelő szempont kiválasztása kérdéses lehet. Soha ne akarjuk a Mindenhatót irányítani imádságainkban, egyszerűen bízunk Rá ügyünket, s akkor a Lélek által megszületnek a megfelelő imádságok.

Május 14. hétfő **Józs 3,5-11**

„...tudjátok meg, hogy az élő Isten van köztetek...” (10)

A honfoglalók természetesen kockázatos útra lépnek. Ők is emberek, félnek az ütközetektől, és időnként talán hatalmába keríti őket az érzés, vajon sikerül-e hazát teremteniük? Ezért olyan fontos a vezetői biztatás: nemcsak a földi vezér halad együtt seregeivel, hanem maga a Mindenható Isten is együtt van övével, nem helyettük cselekszik, de bátorítja őket, hogy jól és eredményesen döntsenek.

Május 15. kedd **1 Kor 15,21-28**

„Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál.” (26)

Ebben az egyetlen mondatban több üzenet is található. Megtudjuk belőle, hogy a halál ellenség. Nyilván való, hogy mi nem győzhetjük le, de valaki eltörli majd. Az is világos, hogy minden más ellenség felett hamarabb győzelmet vehetünk, mint felette. A halál különböző velejárói életünkön, sőt, korokon át kísérek bennünket, de a végső győzelem az Úré, s ebben a diadalban mi is Vele lehetünk.

Május 16. szerda **Mt 18,11-14**

„Ha valamely embernek száz juha van, és egy azok közül eltévelyedik: vajon a kilencvenkilencet nem hagyja-e ott és... nem keresi-e azt, amelyik eltévelyedett?” (12)

Jézus a jó pásztor szemléletéről úgy beszél, mintha köztünk, emberek között ez lenne a természetes hozzáállás, pedig ösztönösen inkább arra hajlanánk, hogy a tévelygőt közösítsük ki, és összpontosítsunk a meglévő kilencvenkilencekre. Jézus azonban felnyitja a szemünket arra, hogy a többség által tehernek, elhanyagolhatónak ítélt kisebbséghez való viszonyunk a többség erkölcsi minőségét is meghatározza.

Május 17. csütörtök (Mennybemenetel) Jn 14,1-12

„Elmegyek, hogy helyet készítsek nektek...” (2)

Jézus szavainak az eredeti értelme így hangzik: vajon mondtam volna-e, hogy helyet készítek nektek, ha nem lenne számotokra hely az atyai házban? Isten szava igaz, ígéretei soha nem megtévesztőek. Az a vágy, amely sokak számára itt a földön is beteljesíthetetlen álmom, Isten országában valóság: mindannyiunknak jut hely valamennyiünk Mennyei Atyjának asztala mellett.

Május 18. péntek 1 Krón 29,1-8

„...ha valaki még adni akar, szabad akarata szerint, töltsd meg az ő kezét ma és adjon, amit akar az Úrnak.” (5)

A templomépítésnél, és általában a gyülekezeti élet során a bibliai elv ez volt: jobb adni, mint kapni. Boldog az, aki ott lehet egy generációkat szolgáló alkotás megszületésénél, s annak megvalósulásában részt vállalhat. Rajtad múlik, hogy mindent magad vagy szűk köröd számára tartálékolysz-e, vagy megtöltöd kezedet a jóság gazdagságával és mások is vehetnek belőle. Micsoda nagy kiváltság ez!

Május 19. szombat 5 Móz 7,6-11

„...az Úr a te istened, ő az isten, a hűséges isten, aki megtartja a szövetséget és az irgalmasságot, ezer ízigen azok iránt, akik őt szeretik és az ő parancsolatait megtartják.” (9)

Senki más nem vállalhat és adhat olyan biztosítékot, mint az Úr. Múlандó földi eszközökre, gépekre, használati cikkekre rövid távú garanciát nyerhetünk, de egyszer minden odavész. Ugyanígy felborulnak, megszűnnek szövetségek, vagy akár az emberi jóindulat is elszíneződik. Isten hozzánk való jósága azonban örök. Boldogok azok, akik nem teszik ezt lehetetlenné a maguk életében.

Május 20. vasárnap (Exaudi) Zsolt 27

„Halld meg, Uram, hangomat – hívlak!” (7)

A meghallgatás vasárnapja van. Noha Isten a ki nem mondott imákra is figyel, mégis fontos, hogy megtanuljunk megfogalmazni, mit is akarunk tőle. Amikor problémáinkat összegezzük, vagy megoldhatatlannak tűnő gondjainkat öntjük elé, már a kimondás pillanatában érezzük, mi volna az igazi megoldás. Így is meghallgat, vagy hallgat egyszerűen türelemmel, míg panaszaink közben körvonalazódik magunk előtt a megoldás.

Május 21. hétfő Jak 4,7-8

„Közeledjete az Istenhez, és közeledni fog hozzátok.” (8/a)

Isten minden embert keres, de az nincs rendjén, hogy szüntelenül csak Ő jön elénk. Kíváncsi rá, vajon ugyanolyan fontos-e nekünk a sorsunk, vagy Ő maga mint fordítva. Boldog az, aki nem adományaiért, hanem szeretetből keresi az Urat.

Május 22. kedd Zsolt 147

„Meggyógyítja a megtört szívűeket...” (3)

Minden gyógyítás és gyógyszer Isten bölcsességéből és adományaiból fakad. Természetes azonban, hogy a gyógyulás nem csupán orvosi kérdés. Az a megelevenedés, ami lelkünkben végbe megy, fizikai valónkra is kihat. Ezért Isten megtisztító és újjáépítő munkája a teljes egészség alapja.

Május 23. szerda Zsolt 46

„A Seregek Ura velünk van, Jákob Istene a mi várunk.” (8)

Azt, hogy ki kivel van, nemcsak a gyerekek vetik fel, hanem sokszor a felnőttek világában is gyerekesen fogalmazódik meg a kérdés. Van Valaki, Aki soha nem ingadozik abban, hogy ki mellé álljon: Ő a Seregek Ura. Velünk van akkor is, ha rosszul döntöttünk és akkor is, ha kiszolgáltatottnak érezzük magunkat. Megtart, megoltalmaz, velünk lesz az újrakezdés pillanataiban is.

Május 24. csütörtök 2 Pét 3,3-10

„Nem késik el az ígérettel az Úr... hanem hosszan tűr értetünk nem akarván, hogy némelyek elveszenek.” (9)

A hosszú várakozás alatt előbb csak elfáradunk, aztán elcsüggedünk, végül esetleg kétségbe is esünk. Az a gondolat szorítja a torkunkat, hogy vajon nem vált-e ellenségünk az az Isten, akiben oly nagy bizalommal hittünk. Aztán megszegyenülünk, mert rájövünk, hogy nem csak bennünket akar megmenteni, hanem talán a nálunk rosszabb helyzetben lévőkre is vár...

Május 25. péntek 5 Móz 26,5-11

„...imádkozzál az Úr előtt... és örömet találj mindabban a jóban, amelyet ad néked az Úr...” (10.11)

Még a pusztai vándorlás idején hangzik el ez a figyelmeztetés és arról a pillanatról szól, amikor a vándorok haza érnek, megtelepszene és gyümölcstermesre fordul a meghódított föld. Van úgy, hogy éppen ilyenkor feledkezünk meg az Úr jóságáról és felejtünk el imádkozni.

Május 26. szombat Dán 9,4-9

„Tied, Uram, az igazság, mienk pedig orcán pirulása...” (7)

Mivel könnyebb másokat okolni, mint saját felelősségünket felismerni és elfogadni, a vádaskodást gyakran az Úrra is kiterjesztjük. Lelki fejlődésünk fontos pontja, mikor ki tudjuk mondani: az Úrnak van igaza, pirul az arcunk, hogy bölcsőbbek akartunk lenni nála és mi akartuk irányítani Őt.

Május 27. vasárnap (Sávuót – Pünkösöd) Joel 3,1-2
 „...egybegyűjtöm... a pogányokat... és perbe szállok... velük, az én népemért...” (2)

Pünkösöd a nagy egymásra találás, a reményteli folytatás nagy ünnepe – és az Újszövetség szerint a pogányok reménysége is. Nem lehet azonban az előzmények feldolgozása nélkül bekapcsolódni azok világába, élvezve értékeiket, akikkel szemben a bűnbánattal kellene kezdenünk. Igen, van Istennek pere velünk, pogányokkal, éppen az Ő népével szemben tanúsított méltatlan magatartásunk miatt. Meg akarunk térni ezekből a bűneinkből, hogy megáldhasson minket az Úr.

Május 28. hétfő (Sávuót – Pünkösöd) Ez 36,24-28
 „...adok néktek új szívet és új lelket adok belétek...” (26)
 Ez az ígélet a választott népnek szól, mely éppen a száműzetésben büntetését tölti. Sok mindennel megterhelődött, nem tud megváltozni, ha nem kap új szívet és új lelket, ha be nem töltheti ismét egész valóját Isten szeretete és törvénye. Mindez Isten adománya, de szükség van arra, hogy megnyissuk a lelkünket.

Május 29. kedd Zak 8,22-23
 „Hadd menjünk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten.” (23/b)
 Izrael ellenségeit sokszor hatalmába kerítette az a gondolat, hogy az Úr elvetette választott népét és másokat

fogadott örökbe. Bizony, a megtérésben eljutunk annak felismerésére is, hogy Isten nem bánja meg a döntéseit. Nem hagyta el a népét, nem váltotta le, a mi dolgunk pedig nem az, hogy diktáljunk, hanem ha lehetséges csatlakozzunk azokhoz, akiket Isten örökkévaló szeretettel szeretett.

Május 30. szerda 1 Móz 28,11-17
 „...ez a hely... Istennek háza és az égnek kapuja.” (17)

Jákob menekül. Csak a vándorbot van a kezében, minden más bizonytalan. Elhagyatottnak érzi magát, mert bezárult mögötte a szülői ház. Most ébred rá azonban, hogy a felnőtt élet és egy másik, sokkal hatalmasabb kapu: az élet, sőt az örök élet ajtaja nyílik meg előtte. Boldog, hogy beléphet az Isten országába.

Május 31. csütörtök Zsolt 119,161-168
 „A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van és nincs bántódásuk.” (165)

Szó nincs arról, hogy Isten Igéjével a kezünkben és szívünkbe kimenekülhetünk az élet könyörtelen valóságából, bejutva világunk legbensőbb zárt kamrácskájába. Ellenkezőleg. Tudjuk, hogy bármit kell elszenvednünk, mindez nem semmizhet ki bennünket, hiszen „miénk a menny örökre”.

(ig)

2012. MÁJUS

Istentiszteletek és bibliaórák

„Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2 Kor 12,9a)

Az egyházi év témája: **Mi az elég?**

Május hónap Igéje: „Az Isten minden teremtménye jó, és semmi sem elvetendő, ha hálaadással élnek vele.”
 1 Timóteus 4,4

Istentiszteletek		Bibliaórák	
	Igehely		Tóra-olvasás rendje
Május 6. Húsvét után 4. vas. (Cantate)	<u>Jelenések 14,1–5</u> Ézsaiás 12,1–6	Első hét	3 Mózes 12 – 15 Haftara: 2 Királyok 7,3–20
Május 13. Húsvét után 5. vas. (Rogate)	<u>Róma 8,24–27</u> 2 Mózes 32,7–14	Második hét	3 Mózes 16 – 20 Haftara: Ámós 9,7–15
Május 20. Húsvét után 6. vas. (Exaudi)	<u>ApCsel 6,1–7</u> Jeremiás 31,31–34	Harmadik hét	3 Mózes 21 – 24 Haftara: Ezékiel 44,15–31
Május 27. Pünkösöd ünnepe	<u>Jóel 3,1–2</u> ApCsel 2,1–13	Negyedik hét	3 Mózes 25,1 – 27,34 Haftara: Jeremiás 16,19 – 17,14
		Ötödik hét	4 Mózes 1,1 – 4,20 Haftara: Hóseás 2,1–22

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Mert úgy szerette Isten a világot

Ez a Pünkösd 2. napjára íródott kantáta (jegyzékszám: BWV 68) először 1725. május 21-én hangzott el Lipszében.

A mű (Bach által utólag kissé átalakított) szövegét Mariana von Ziegler (1695–1760) költő írta, aki nem csak a költészetben jeleskedett (1733-ban a Wittembergi Egyetem *poeta laureata*-vá avatta), de számos hangszeren is játszott; lipcsei otthona korabeli művészek kedvelt találkozóhelye volt.

A nyitókórus szövege a pünkösdhétfői evangéliumból merít (Jn 3:16). A siciliano-rítmusú (pasztorálszerű) tétel a moll hangnem és a lassú tempó ellenére derűs, bizakodó. A pünkösdi csoda felett érzett felhőtlen öröm csupán néhány pillanatra fátyolozódik el a szenvedés (*Leid*) szó felbukkasakor: (a teljes kantáta meghallgatható interneten a következő helyen: <http://www.youtube.com/watch?v=kvqBYWmok-o>)

1. Kórus: *Mert úgy szerette Isten a világot, / hogy egyszülött Fiát adta nekünk, / hogy az, aki hittet átadja magát Neki, / az örökké vele élhessen. / Aki hiszi, hogy Jézus érte született meg, / az örökre megmenekül, / és nincs olyan szenvedés, amely elcsüggyessze azt, / akit Isten és Jézusa szeret.* (Tóth Eszter fordítása)

A következő tétel ösváltozata az 1713-ban íródott Vadász-kantátában (BWV 208) található meg. A világi előd az átdolgozás következtében jelentősen gazdagodik: az énekes szólama érzékenyen követi az új szöveg minden rezdülését. Az szinte folyamatosan örvendezve szökellő dallammal a „jaj és panasz” (*Jammer, Klagen*) szavak fájdalmas sóhajmotívumai kontrasztálnak:

2. Ária (szoprán): *Hívő szívem, ujjongj / és légy vidám, / hisz Jézusod közel van hozzád. / Távozz tőlem jaj és panasz, / hisz így szólok hozzátok: / Jézusom közel van hozzám.*

A basszus-recitativo szövege ismét utal az aznapi evangéliumi szakaszra: „Mert nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassák a világ általa” (Jn 3:17). A szófestés érzékletes, egyben leleplező is: a „vétek” (*Schuld*) szó elhangzásakor egy jellegzetes disszonancia, egy tritónusz (bővített kvart) jelenik meg. Ezt a „hamisnak ható” hangközt már évszázadokkal Bach

előtt „*diabolus in musica*”-ként (ördög a zenében) emlegették (s akkoriban még jobára el is kerülték); az érett barokkban ugyanakkor – főképpen a bűn zenei ábrázoláskor – már gyakran előfordul. Ez a fals hangköz árulkodó módon jelenik meg még egyszer e recitativóban – az „ember” (*Mensch*) szónál –, nyilvánvalóvá téve esendőségünket, amelyet – közbenjáróként – csak Jézus törölhet el:

3. Recitativo (basszus): *Bár nem vagyok oly merész, mint Péter, / az, ami bizakodóvá és boldoggá tesz, az, / hogy Jézusom nem feledkezett meg rólam. / Nem azért jött, hogy elítélje a világot, / nem, nem! A vétet és a bűnt akarta, / mint Isten és ember közötti közbenjáró / egyszer s mindenkorra eltörölni.*

A következő ária (melynek régebbi változata szintén fellelhető a Vadász-kantátában) a keresztdozat révén véghezvitt bűnmegváltás miatti hálának ad hangot:

4. Ária (basszus): *Javamra születél meg, / hiszem ezt, s ez bátorít, / mert te eleget tettél értem. / Omoljon bár össze a földkerekség, / vádoljon bár a Sátán, / én imádlak téged, Megváltóm!*

Nagyszabású, bonyolult szerkezetű kórusfuga foglalja össze a kantáta legfontosabb üzenetét: hit nélkül – Jézus segítsége nélkül – az ember kárhozatra ítéltetett:

5. Kórus: *Aki benne hisz, nem megy ítéletre, / aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, / mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében.*

Göncz Zoltán

INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL

Ha a szirmok lehullanak

2011. december 29-én kapott Egyházunk működési engedélyt Szolnok kertvárosában az Idősek Otthona megnyitására, ahol 54 férőhelyen az ápolásra-gondozásra szoruló idősebbek részére humánus, emberközpontú gondoskodást kívánunk biztosítani. Az épület kitűnő adottságokkal rendelkezik, klasszicista stílusban épült, világos, *napsugaras* ház, hatalmas kerttel. Jó levegőjéről a Tisza gondoskodik, melynek holt ága itt található az utcánk végén. Intézményünk 2012. január 25-én fogadta az első beköltözőket és április 25-ig 98 %-ban megtelt. Nem költöttünk százezreket reklámcélokra mégis gyorsan elterjedt a városban, hogy hozzánk jönni jó. Mondhatnám ezt, ha öntelt volnék, de nem mondom, mert a realitáshoz az is hozzátartozik, hogy nincs bentlakásos férőhely a környéken. Hosszú várólisták vannak és 80-90 év felettieknek is éveket kell várni a bekerülésre. Szolnoki tapasztalataim azt az általános felfogást erősítik, hogy a bentlakásos intézményi elhelyezések iránti igény folyamatosan emelkedik, az év elejei jogszabályi változások stabilizálják ezt az állapotot, így a települési önkormányzatok, és a területen dolgozó szervezetek szakemberei számára megoldhatatlan feladatot jelent a több éves várólisták megszüntetése.

Napjainkban megváltozott az időskorúak társadalmi megítélése és megváltozott a család szerepe is az idősek gondozásában, ápolásában. Régi kultúrákban az idősebbek szerepe egyértelműen meghatározott volt, társadalmi helyzetük hierarchikusan formálódott, kiemelt társadalmi szerepük volt. Árnyékáért becsülik a vén fát, szólt egy régi közmondás, ma már nem használjuk. Mostanra az egyértelmű meghatározottság és hierarchikus rend felbomlott, az időskorúakra legtöbbször a bizonytalanság érzése jellemző, ami a mikrokörnyezet gyakran drasztikus változásából, felbomlásából ered.

Időskorra a család szerepe is jelentősen megváltozik a személyiség formáló funkciót, egyre inkább a biztonságot jelentő megerősítő funkciók váltják fel.

A család elvesztése, felbomlása, vagy az alapvető funkciók hiánya miatt, egyre élesebben jelentkezik az elmagányosodás, az izoláció veszélye, mely együtt jár a személyközi kapcsolatokban a kommunikáció csökkenésével, skizoid vonások felszínre kerülésével. Gyakran találkozom azzal a panasszal: *olyan sokáig*

voltam egyedül, hogy elfelejtettem beszélni is. Természetesen nem felejtett el beszélni, csak nehezebben teremt kapcsolatot, hosszabb-rövidebb ideig közösségekben is nagyokat hallgat, vissza illeszkednie a társas kapcsolatokhoz.

Demográfiai elemzések szerint az időskorúak számarányának növekedése Európa szerte olyan mértékű, amelyre még nem volt példa, nem kivétel ez alól Magyarország sem, s ez általában nagy kihívást jelent az európai tudósok, és a politikusok számára. Mi mégis keveset beszélünk róla. Az elmúlt évek gazdasági nehézségei csak fokozták az idős korosztály bezártság érzetét, mert már semmilyen anyagi forrás nem áll rendelkezésükre, ahhoz hogy kulturális igényeik kielégítése céljából kimozduljanak a négy fal közül. Különösen érvényes ez a panellakásokban élőkre, ahol speciális lakóközösségek jöttek létre. Alig ismerik egymást az emberek, generációk együttélésére nincs mód, az idős emberek úgy érzik, hogy el vannak zárva az információktól, és saját korosztályuk közösségétől.

A családok szociális helyzete a nagyarányú munkanélküliség következtében látványosan romlik, megélhetésük bizonytalan, idős hozzátartozóikat nem képesek támogatni, mivel ők maguk is segítségre szorulnak. Az idősgondozás tehát egyre igényesebb szakmai területként jelenik meg a szociális szolgáltatások körében, az őrző, gondozó tevékenységet felváltja a célzott felkészültséget igénylő geriátriai szakápolás és a sokoldalú pszicho-szociális támogató munka.

A kieső családi funkciókat teljes körűen Szolnokon sem tudjuk pótolni, mert ahol „a szirmok lehullanak, sohasem lesz virág”. Mégis alapfeladatunknak tekintjük, hogy az idős kor igényeinek megfelelő környezetben, mint az otthonában úgy élhessen minden idős - amennyiben elláthatósága ezt lehetővé teszi. Amit mi tenni tudunk: enyhítjük, feloldjuk az öregek magányát. Amit mi adni tudunk: jóság és gyengédség. Szeretnénk megajándékozni a gondjainkra bízottakat azzal a hittel, hogy nincs olyan hatalom, amelyik elfojthatná az igazságosság hangját, útját állhatná, hogy ember az emberrel szót értsen. Mert nagy itt a szó hatalma. Élettel ér fel.

Lakatos Anka, intézményvezető

PÜNKÖSDI GONDOLATOK

„Én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké.” (Jn. 14,16)

Nincs jó magyar szavunk arra, amit János itt leírt. Az új fordításban lévő „pártfogó” éppúgy mást jelent, mint a „vigasztaló”. A „paraklétoz” neve olyan valakit jelöl, akit „ide lehet hívni” – a római jog szerint minden jogot tanult ember köteles volt a bíróságon vállalni bárkinek a védelmét, aki „oda hívta”.

Ezt ígérte az Úr. Ahogy testi jelenlétekor bárki kiálthatott hozzá: - Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!”, úgy van itt Lelke, hogy segítségül hívhassuk. Ezt a teljes értékű jelenléte ünnepejük Pünkösdkor. Ünnepejétek, és használjátok ki egész földi időtökben – majd azután színről-színre láthatjuk Őt magát – s nem lesznek olyan szorosságaink, amikben segítségre lenne szükségünk.

Legyen így veletek az Úr Szent Lelke által – készüljétek a teljességre!

V. I. J.

Az elkóborolt gőzmozdony

Emlékszem egy történetre a gyermekkoromból. Egy mozdonyról szólt, aki nem akart a sínen maradni. Inkább meg akarta látogatni a városokat és sétálgatni a földeken, melyeket a vasúti sínekről csak messziről látott. Egy napon tényleg letért a sínről. De mikor bepöfögött a városba, az emberek egyáltalán nem örültek. Füstje bepiszkolta tiszta ruháikat. Akadályozta a forgalmat és hatalmas súlyával összetörte az utcák kövezetét. Mikor kihajtott a földekre, hogy élvezze azokat a virágokat, melyeket egyébként csak messziről látott, kerekei mindjárt elakadtak és a parasztok csak traktorokkal tudták kihúzni. Akárhol jelent meg, csak bosszúságot okozott, és mennél több bosszúság járt a nyomában, annál kétségbeesettebb lett. Végül az emberek visszatették a sínre, amire szánták. Ott vette észre, hogy nem lehet boldog, ha nem marad a megfelelő sínen és nem azon az úton megy, melyre rendeltetett.

Ez a kis történet arra emlékeztet bennünket, hogy Isten mindenki életútját meghatározta. Ha letérünk erről az útról, akkor sok fájdalmat és káoszt idézünk elő magunknak és másoknak is. A Szentlélek feladata, hogy ezen az úton tartson bennünket és a számunkra megszabott irányba vezessen.

(T. Campolo)

Tűz és öröm

Albert Einstein véleménye szerint Blaise Pascal volt az utóbbi évszázad legokosabb embere. A matematika, filozófia és természettudományok területén Pascal teljesítményei párjukat ritkítják. Mégis talán legnagyobb gondolatai a vallással kapcsolatban születtek. Pensées (*Gondolatok*) c. művében lefektetett meglátásai a keresztény egzisztencializmus alapkövei.

A 17.sz.-i tudós ezt írja: „TŰZ! Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákób Istene, nem a filozófusok és tudósok istene - teljes bizonyosság - minden értelmet felülmúló. ÖRÖM! BÉKESSÉG! Elfelejtetni a világot és minden más dolgot Istenen kívül! A világ nem ismert téged, de én ismertelek. ÖRÖM! ÖRÖM! ÖRÖM! Az öröm könnyei!” Lehetne-e jobban tanúskodni a Lélek örömről?

A Szentlélek vezetése

A Róma 8,14-ben azt olvassuk, hogy a Szentlélek vezet bennünket a hétköznapiakban, és jó, ha ezt tudjuk. Folyamatosan kell döntéseket hoznunk és azt szeretnénk, hogy Isten mutassa meg, mit tegyünk. Ezek az utasítások azonban nem mindig olyan világosak és érthetőek, ahogy kívánnánk. Néha annyira erőlködünk, hogy Isten szavát meghalljuk, hogy egyszerűen nem ismerjük fel a vezetését. Mégis érvényes az ígért: átélhetjük Isten vezetését, ha készek vagyunk rá hallgatni.

(T. Campolo)

Fordította: Czövek Olivéerné

LEVÉLHULLÁS

„Imáiban sokat gondolok rátok, és érdekelne, mi történik veletek, hogy aztán tudjak konkrét dolgokért imádkozni... Kívánok sok bölcsességet nektek az egyház vezetéséhez. Szeretettel, Szuhánszky István Léváról”

Az alábbi levelet szerzője eredetileg a Reformátusok Lapja felelős szerkesztőjének, Németh László szerkesztő úrnak írta. Mivel az újság nem közölte, nekünk továbbította.

Kedves Tiszteletes Úr!

Nem tudok hallgatni a nemrég elfogadott egyházügyi törvény miatt, amelynek alapján több, Krisztust hirdető közösséget kizártak az elismert egyházak közül (ezzel elvesztik ingatlanait, iskoláikat, stb.). A törvény lényege, hogy választott képviselőink döntenek el, melyik közösséget tekintenek egyháznak, és melyiket nem. Szerintem ez teljesen ige-ellenes. Nem tudok róla, hogy az Úr Jézus bárkit is felhatalmazott volna erre. Azt tudom, hogy vallástétele után Péternek megadta az oldás és kötés hatalmát, sajnos, római katolikus testvéreink elődei erre hivatkozva üldözték évszázadokon át a protestáns közösségeket.

Tudjuk, hogy a XVII. században a törvényesen megválasztott magyar királyt, I. Lipót hivatalnokai létrehozták a pozsonyi és az eperjesi véstörvényt, amelyek vérpadra vagy gályára küldték a prédikátorokat. Ha valami földi értelemben törvénye, s nem biztos, hogy az Úr szemében is az. Ezt látta be az elhunyt pápa, II. János Pál, amikor bocsánatot kért a gályarabok debreceni emlékművénél.

Sajnos, egyházunk nem emelte fel a szavát a törvény ellen. Még szomorúbb, hogy Szászfalvi államtitkár úr, Urunk elhívott szolgálója is közreműködött ennek kidolgozásában. Elhiszem, hogy méltatlanok is lehettek a régebben elismertek között, de akkor ezeket a BTK. alappján kellett volna kiszűrni. Különösen szomorúnak tartom, hogy Krisztust hirdető közösségek kimaradtak, miközben az iszlám hívei helyet kaptak. (Talán a külpolitikai érdek volt a fontosabb?) A mi parlamentünk kritériumai alapján a jeruzsálemi ösgyülekezet sem felelt volna meg az első pünkösdi utáni időkben, sem az évtizede fennállás, sem a létszám nem volt meg.

Arra kérem, juttassa el véleményemet egyházunk felelős vezetőinek is. Áldott ünnepeket kívánok felebaráti szeretettel és tisztelettel: Vágh Mária

„Itt ülök a kávéházban, és szokásos reggeli áhítatot tartom. Ezen a héten valahogy a 9. zsoltár lett fontos számomra. Nagyszerű, bátorító verseinek olvasása közben többször is szembe jutott az egyházatok.

Isten azt mondja a 19. versben: „Mert a szegény nem lesz végképen elfelejtve, a nyomorultak reménye semvész el örökre.” Ezek a szavak a ti szegények iránti törődésetekre és hűségetekre emlékeztettek. Szóban és cselekedetben is Isten küldöttei vagytok.

Szeretnék bátorítani benneteket tudatva, hogy sokan imádkoznak értetek Magyarországon, az Egyesült Államokban és az egész világon. Emlékezzetek Isten mélységes szeretetére! A törődik a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösséggel és mindenki Magyarországon – még azokkal is, akik a szegények arcában nem ismerik fel Öt. Isten áldásáért imádkozom az életekben kedves Barátaim.” Frank M. Kline, Seattle, WA

„Tisztelt MET! Immáron nyugdíjas pedagógus vagyok, de szeretnék tevékenyen részt venni a munkájukban, amennyiben bármilyen karitatív munka realizálható volna a lakóhelyem közelében. Mindennapjaikhoz csak jót és szépet kívánok! M. Z-né tanítónő”

„Tisztelt Gyülekezet! Én nem vagyok hívő ember, de ami Önök Egyházával történik az mélyen megrendített. Kívánom, hogy legyen Önökben nagyon sok erő, hogy ezen a galádságon túl tegyék magukat. Remélem, hogy közel van már az a nap, amikor ezt a gyalázatos törvényt eltörlik, Önök pedig továbbra is egyházként működhetnek, és tovább végezhetik karitatív és oktatói munkájukat. Sok erőt és sok sikert! B. P. ”

„Imádkoztunk és imádkozunk értetek. Ismerőseinket és testvéreiket továbbra is tájékoztatjuk a helyzetetekről.” D. M., USA

„Hálás vagyok értetek, és mindennap imában gondolok rátok. Kegyelem és békesség nektek!” W. T. L. lelkész, USA

„Szeretnék tájékozódni arról, mi történik Magyarországon az ottani barátainkkal, akiknek odaadó munkáját évek óta ismerjük. Hamarosan egy hétre Budapestre látogatunk.” A. M. szociális intézményvezető, Franciaország

Szeretettel várjuk Olvasóink leveleit, kérdéseit, észrevételeit. E-mail: ev@wjlf.hu. Postai cím: MET – Élet és Világosság Szerkesztősége, Budapest, Dankó u. 11. 1086.

KALENDÁRIUM – MÁJUS

(Folytatás a 2. oldalról.)

Május 9. Európa Nap – Az Európai Unió Ünnepe

1950. május 9-én Robert Schuman francia külügy-miniszter javaslatot tett az I. és II. világháborúban egymás ellen harcoló európai országoknak, hogy szén- és acéltermelésüket vonják közös irányítás alá. Francia- és Németországon kívül Belgium, Hollandia, Luxemburg és Olaszország válaszolt a felhívásra, és 1951 áprilisában aláírták az első Szén- és Acélközösséget létrehozó Párizsi Szerződést, amit az európai integráció első lépcsőjeként szoktak emlegetni. A kormányfők 1985-ös milánói találkozójukon elhatározták, hogy "EURÓPA NAP-ja"-ként fog bekerülni ez a nap a köztudatba, mely minden tagország állampolgárához szól. Valójában ez a nap nem csak az alapító országok állampolgárait, de az összes tagországét érinti, hiszen mindenki, aki demokratikusan választja a belépést, elkötelezi magát a békeprogram, szociális fejlődés, gazdasági fejlődés és szolidaritás alap gondolatai mellett.

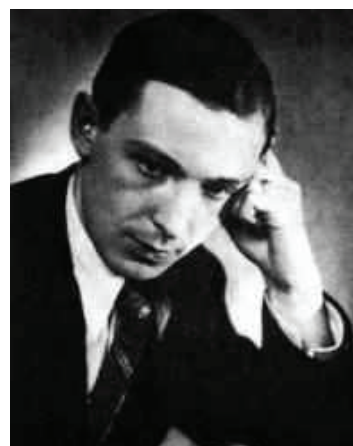
Május 12. - Az Ápolónők Nemzetközi Napja. 1820-ban ezen a napon született Florence Nightingale brit ápolónő, aki a krími háborúban önkéntes ápolónőket toborzott, mentette, ápolta a sebesülteket, majd később ápolónőképző iskolát alapított. Rá emlékezve tartják az Ápolónők Nemzetközi napját.

Május 16. – 1997 óta május 16-a a Lelki Elsősegélyszolgálatok Világnapja. E napon szeretnék felhívni a társadalom figyelmét arra, hogy a hétköznapi emberi kommunikáció már önmagában is konfliktus- és krízisoldó hatású. Magyarországon 1970 óta működnek telefonos lelki elsősegély szolgálatok, amelyek a fenti célok, elvárások teljesítésére szerveződtek. Jelenleg 33 szolgálat működik, közülük 9 éjjel-nappal várja a hívásokat.

Május 17. - 105 éve, 1907-ben ezen a napon született Dsida Jenő.

Apja Dsida Aladár az osztrák-magyar közös hadsereg mérnökkari tisztje, anyja Csengeri Tóth Margit volt, tanulmányait Beregszászon és Szatmárnémetiben végezte. Kora ifjúságától kezdve költőnek készült, a pályán Benedek Elek indította el. Tizenhat éves korától húszéves koráig a Cimborák című folyóiratban jelent meg a legtöbb verse és műfordítása. 1925-ben a kolozsvári egyetem jogi karára iratkozott be, tanulmányait nem fejezte be. 1927-től a Pásztortűz című irodalmi folyóirat szerkesztője, majd az Erdélyi Helikon belső munkatársa, az Erdélyi Lapok kolozsvári tudósítója lett. 1934-től a Keleti Újságban Anyanyelvünk címmel állandó rovata volt. A rendkívül tevékeny költő szerepet vállalt a nemzetiségi irodalom mozgalmában is. 1928-ban adták ki a *Leselkedő magány* című verseskötetét, 1933-ban a *Nagycsütörtök*, 1938-

ban, halála után az *Angyalok citeráján* című kötetét. Versein kívül egyetlen kisebb könyve jelent meg életében: *Magyar karaván Itálián keresztül*. A részvét, a szenvedőkkel való együttérzés költője volt, aki szeretettel fordult mindenki felé. A háború és fiatalkori szívbetegsége rányomta hangulatát

életművére. Visszatérő témája a haláltól való félelem, a mély vallásosság és a szerelem. 1937-ben vette el nagy szerelmét Imbery Melindát. Dsida Jenő, aki szívbetegségben szenvedett, 1938-ban meghalt. Hónapokig feküdt a kolozsvári kórházban, de nem sikerült megmenteni, június 7-én meghalt. A Házsongárdi temetőben helyezték végső nyugalomra.

Május 18. - 195 éve, 1817-ben ezen a napon született Irinyi János, a zaj- és robbanásmentes gyufa feltalálója.

A mai köztudatban csak a gyufával kapcsolatos tevékenysége ismert, pedig az új szemléletű kémia egyik legelső hazai terjesztője volt, valamint jelentős szerepet játszott a magyar kémiai szaknyelv kialakításában. Egyik professzorának sikertelen kísérlete kapcsán jött rá arra, hogy a gyufa fejében a foszfort nem kálium-kloráttal, hanem ólom-dioxiddal kell keverni. Találmányát eladta egy Rómer István nevű gyufagyárosnak, a kapott összegből tanulmányútra ment, valamint ebből fedezte a berlini egyetemi, majd a hofferheimi gazdasági akadémiai tanulmányait. 21 évesen könyvet írt a kémia elméletéről, amelyben különösen a savakkal foglalkozott. Értekezett a szikes talajok javításáról is. 1839-ben Pesten megalapította az első magyar gyufagyárt gyújtófa gyára néven. Mint erősen magyar érzésű nemes ember már korábban is részt vett a forradalmi mozgalmakban, a hagyomány szerint a híres 12 pontot ő szövegezte és küldte Pestre. Kossuth őt bízta meg az ágyúöntés és puskaporgyártás irányításával, és az állami gyárak felügyeletével. Őrnagyként a nagyváradi löpőgyár vezetője volt. A szabadságharc bukása után börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után visszavonult a politikai élettől, tudományos munkásságának élt, ám mezőgazdasági kísérletei anyagilag tönkretették, ezért könyvelői állást kellett vállalnia. Élete vége felé a debreceni István malom igazgatója lett. 1895-ben a híres 48-as nemedék egyik utolsó mohikánjaként hunyt el.

Összeállították: Bereczky Géza, Iványi Margit, Kerecsényi Zoltán

ÜNNEPI MENÜ

Tejes ételek *sávuótra*

Tejes paradicsomleves

1 kk vaját felhevítünk, hozzáadunk 1 kk lisztet és világos rántást készítünk. Majd felengedjük vízzel és simára keverjük. Hozzáteszünk 5 dl paradicsomlevet és csipetnyi sót. Végül 2,5 dl tejet és 1 kk cukrot.

Mandulaleves

1,5 l tej, 1 vaníliarúd, 10 dkg hámozott-darált mandula, 4 tojássárgája, 2 ek cukor

A tejben megfőzzük a vaníliarudat és a mandulát, megcukrozzuk, rövid ideig tovább főzzük. Amikor langyosra hűlt, lágy mozdulatokkal belekeverjük a tojások sárgáját.

Túrós derelye

50 dkg liszt, 1 tojás, 50 dkg túró, csipet só, víz, porcukor, morzsa

A lisztből, tojásból, vízből, sóból félkemény tésztát készítünk, majd kétfelé választjuk. Kinyújtjuk. A túróból apró gombócokat formázunk, a tészta egyik kinyújtott felére helyezük kb. 3-3 cm-re egymástól. A tészta másik felét ráhajtjuk a túróval kirakott tésztára. Derelyevágóval felszabdaljuk, gyengén sós vízben kifőzzük, vajban pirított morzsában megforgatjuk, porcukorral meghintjük. Jó étvágyat!

Gyakran hallottuk gyermekkorunkban, hogy „Egyél az ételhez kenyeret, mert nem laksz jól!”. Az új kenyér ünnepén azoknak is ajánlunk otthon sült kenyeret, akinek nincs sütőjepe.

Tökéletes kenyér

Hozzávalók: 2,5 dl-es csésze; 3 csésze BL 80-as liszt (fehérkenyernek való liszt); 1,5 csésze víz; kicsit kevesebb, mint fél tk szárított élesztő; 1,5 tk só

A liszthez teszem a sót és az élesztőt, jól elkeverem őket (mivel többet nem nagyon kell keverni). Hozzáöntöm a vizet, elkeverem (3-4 fordulat), 12 órát kelesztem (célszerű este elkészíteni). Az állaga nokedli tésztához hasonlóan folyós – ne gyúrható tésztára számítsunk! 12 óra múlva kovász-szerű massa lesz belőle. Kiöntöm a tálból, áthajtogatom, mindkét oldalát belisztezem, letakarom konyharuhával és 30 perig pihentetem. A süttöt 250 fokra felmelegítem, egy fedeles, ovális alakú jénai edényt előmelegítek a sütőben.

Fél óra elteltével a tésztát az előmelegített tálba, majd a sütőbe teszem. Lefedve 30 percig, majd fedő nélkül 20-25 percig sütöm.

Házi kenyér

Hozzávalók: 50dkg liszt; 2,5 dkg élesztő; 1 csapott evőkanál cukor; 1 csapott evőkanál só; 3 evőkanál olaj; 2,7 dl víz

A hozzávalókat összedagasztjuk, 20 percig pihentetjük, majd kinyújtjuk, cipót formálunk belőle és újra 20 percig pihentetjük. Kb. 1 ujjnyi vastagra kinyújtjuk és feltekerjük, mint a kalácsot. Sütőpapírt teszünk a sütőlapra és ráhelyezzük a tésztát, úgy, hogy alulra kerüljön a tekerés vége. 45 percig pihentetjük, a süttöt közben 200 fokra felmelegítjük, 45 percig sütjük. Kb. 75 dkg kenyér lesz belőle. Ha megsült, vízzel megkenjük és hagyjuk kihűlni. Én már évek óta nem veszek kenyeret, ez sokkal finomabb és főleg olcsóbb. Akik kipróbálták (elkészítették és ették), csak jót tudtak róla mondani.

ÜNNEPI BESZÉLGETÉS

Kardos Péter zuglói főrabbi

- Van-e olyan májusi ünnep, amit a zsidók ünnepelnek?
- Természetesen van, a *sávuót* – a hetek ünnepe (ezt nálunk hívják csak zsidó pünkösdeknek). Közismert vallásos körökben, hogy azért nevezzük a hetek ünnepének, mert pészah, vagyis a zsidó húsvét 2. estjétől 49 napon át számláljuk az *ómer* (*sefirat ha'omer* – a *sefir* az számlálás), és az 50. napon köszönt be *sávuót* ünnepe. Ezért a hetek ünnepe, mert a *Tórában* szó szerint az áll, hogy „számlálj hétszer hét napot”. *Sávuót* ünnepének nem kisebb a jelentősége, mint hogy az a *Tóra*-adás ünnepe, pontosabban (szellemes Biblia-magyarázók szerint) a *Tóra*-adás ünnepe van *sávuótkor*, a *Tóra*-kapás ünnepe a zsidó ember életében minden nap...

A *sávuót* a három zarándokünnepnek az egyike (*pészah*, *sávuót* és a *sukkot*). Azért hívjuk zarándokünnepnek, mert az elődeink ekkor valamennyien *felmentek* Jeruzsálembe (ez a *Tórának* egy állandó kifejezése, sőt

a modern kori hébernek is: Jeruzsálembe *felmennek*), és bemutatták az ünnepi áldozatot... Mai napig egyébként (mert, hogy rég nincs áldozat, mióta a Szentély elpusztult) a Siratófal körül több tízezren ünneplik ezt a három zarándokünnepet. Ilyenkor elvándorolni az egykori Szentély környezetére, a hithű zsidó embernek egy *micvá*, vagyis kötelességteljesítés. Nagyon sok turista látogat ilyenkor Izraelbe, hogy Jeruzsálemben ünnepelhessen.

- Van-e valami jellegzetes szokása,étele ennek az ünnepnek?

- *Sávuótnak* van egy (inkább a folklórra hajazó) konyhai hagyománya: tejes ételeket esznek az ünnep beköszöntekor. Minden jelkép, ami *sávuótkor* van, a *Sinai* hegyi kinyilatkoztatást hivatott helyettesíteni. Ilyen pl. a lakások, illetve a zsinagógák virágokkal, növényekkel való feldíszítése, ezzel jelezve *Sinai* hegyének növényvilágát.

- *Te hol ünnepled?*

- Budapesten. Rabbiként a zsinagógában van a helyem – mint minden ünnepen, minden szombaton, ahányszor csak istentisztelet van.

Lejegyezte: gigi

Kafka Margit:

Petike jár

Két harcsaszájú, picike jószág,
Butácska, édes gyerektopán,
Tétova - együgyü, tündéri nessel
Most tipeg által egy ócska szobán.
Ébred a szivem játékos kedve,
Elborít hófehér virágosó.
Amikor látom, a kacagásom
Hangosan, édesen csapkod elő.
Sok régi holmin, szürke iráson
Úgy fut, iramlík száz furcsa sugár,
S én ennek is, annak is kiáltani vágyom:
- Tip-top. Megindult. Petike jár!

Még fogja erősen az asztallábat,
És nyitva az ajka és úgy kipirul.
Hős emberi lázzal, tüzes akarással
E rózsarügyecske megállni tanul.
Most-most! Elhagyja és indul előre.
Hogy csetlik-botlik, mily tévedező!
Tip-top! S aprózva, közbe megállva
Koppán vitézül a törpe cipő.
Már ideér. Most nyújtja a karját.
- „Csak lassan, okosan, Peti fiam!”
Megered szaporán, elesni nem ér rá.

Előrehajlik - s az ölembe' van.
Tetszik a játék, kezdheti újra.
A karszék mellé kerülök én,
- Nagyhosszút lépne, nagyhamar elérne.
S fölbillen szegényke az elején.
Remeg a szája, sírni szeretne,
Szétnéz: sajnálja-é valaki?
Gondolkozik. majd felkél szepegeve
S uj erővel fog újra neki.
Rózsaszín ujját előretartva
„Tip-top” - így indul óvatosan.
Halkan selypítve biztatja magát, hogy:
„Csak las-san, okos-san, Peti fi-am!”

S elnézem hosszan, homályos szemmel,
Borus káprázat szállt le reám.
Tűnnek az évek. Megöregedtem.
Egyedül lakom ócska szobán.
S ím, néha erős lépés zaja hallik.
Jön egy daliás, ifju legény:
„Te vagy? Mit adjak? Kávét-e? Kalácsot?”
„Tip-top” - öregesen járom körül én.

S míg sok vidám csinyjét, nagy küszködésért
Sorra beszéli kacagva, vigan –
Reszketve, ijedten suttogom én el:
„Csak lassan,
Csak lassan, okosan, Peti fiam!”

RÍMELŐ

Dsida Jenő:

Templomablak

Szent-Iványi Sándornak

Kik csak az uccán
járnak-kelnek
szépséget rajta
nem igen lelnek,
kiváncsi szemmel
rá nem tapadnak:
csak egy karika,
szürke karika,
ólomkarika,
vén templomablak.

Rácsa rozsdás,
kerete málló,
emitt moh lepi,
amott pókháló, -
sütheti napfény,
sötét örökre,
mint világtalan,
bús világtalan,
agg világtalan
húnyt szeme-gödre.

De ki belép
a tág, iromba,
boltozatos,
hűvös templomba
s belülről pillant
ablakára,
megdöbbenően áll,
megkövülten áll,
elbűvölten áll: -
Nézz a csodára! -

Színek zengése!
Fények zúgása!
Mártir mosolya!
Szűz vallomása!
Kék, ami békül,
piros, mi lázad!

Magasba ragad,
a mennybe ragad
lángtünemény
és tűzkáprázat!

Ó, titkok titka:
a földön ittlent
belülről nézzen
mindenki mindent,
szemet és szívet
és harcot és békét! -
Áldja meg az Úr,
áldja meg az Úr
a belülről látók
fényességét!
(1938)

Iványiné Sinka Magdolna:

Anyák napjára

Valakinek, akit édesanyja vezethetett az Úrhoz

Nem emlékszem az első altatóra,
Mit ágyam mellett dúdoltál, anyám,
Nevem-szólító édes, messzi szóra
Gyermekkorom virágos hajnalán.
Mint visszhang ébred ajkamon beszéded,
Szavakat formál búm és örömöm,
Hogy vigasztalok, köszönök, kérek:
Isten után tenéked köszönöm.

Az első léptek feledésbe vesztek...
Kitárt karod volt biztos menhelyem...
Most megyek, megyek, sosem vagyok vesztég,
A kezed sokszor el is engedem.
Ha járok-kelek, útról útra térek
Sima ösvényen, gáncsos rögökön.
És utaimban sokszor célhoz érek:
Isten után tenéked köszönöm.

Mikor kulcsoltad először imára
- Tiedbe fogva – erőtlen kezem,
Védelmet kérni sötét éjszakára?
Mit pecsételt meg első „ámen”-em?
Szemem megnyílt, megálltam a keresztnél,
És megláthattam a tárult eget –
Hogy drága Megváltómhoz elvezettél:
Anyám köszönöm, köszönöm neked!

(Nyíregyháza, 1966. február)

NYÁRI TÁBORAINK

Július 6 (P) – július 13 (P), Hejce: gyerek-serdülő (8-11 és 12-14 éves korosztály)
Július 14 (Sz) – július 21 (Sz), Hejce: kisifi-ifi (14-19 és 20-25 éves éves korosztály)
Augusztus 2 (Cs) – augusztus 9 (Cs), Hejce: fiatal felnőtt és családos
Augusztus 10 (P) – augusztus 17 (P), Hejce: zenei tábor
Augusztus 17 (P) – augusztus 19 (V), Nyíregyháza: csendesnapok

Díjak (több éve változatlanok):

Gyerek, tanuló: 20.000 Ft/tábor; Felnőtt: 25.000 Ft/tábor
Családos tábor díjai: 0-3 éves korig: 300 Ft/nap; 3-16 éves korig: 1.200 Ft/nap;
16 év fölött: 1.800 Ft/nap
A táborok díja (az útiköltségen kívül) minden, a tábor programjához kapcsolódó költséget tartalmaz.

Jelentkezni, érdeklődni a helyi lelkésznél vagy központunk elérhetőségein lehet.

Cím: Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség, Budapest, Dankó u. 11. 1086

E-mail: metegyhaz@wjlf.hu Tel.: (06-1) 210-58-36, (06-1) 577-05-21

Az 1+1 % ellátottaink, a rászorulóknak megsegítését szolgálja.

Többen érdeklődtek (személyesen, telefonon vagy levélben), hogy a jelenleg kialakult helyzetben is felajánlható-e egyházunknak a személyi jövedelemadójuk egy százaléka. Köszönettel bocsátjuk közre az alábbi (interneten is megtalálható) tájékoztatást:

Kedves Barátok, Testvérek, Támogatók!

Hadd hívjuk fel a figyelmet, hogy a személyi jövedelemadó bevallásának leadási határideje 2012. május 21.

Jelenlegi helyzetünkre tekintettel többen fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy a 2011-es évi személyi jövedelemadó 1%-át felajánlhatják-e egyházunk számára? Ezúton szeretnénk megerősíteni, hogy változatlanul fogadja adójuk 1%-ának felajánlásait a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség, mint egyház, valamint a társadalmi szervezetek esetében az Oltalom Karitatív Egyesület vagy a Wesley János Lelkészképző Főiskola.

A kedvezményezett technikai száma: 0444 (Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség) (http://www.apenh.hu/magyar_oldalok/szja1_1/technikai_szamok_2012?honap=2012_2 honlapon megtekinthető, ellenőrizhető)

A kedvezményezett adószáma: 19010409-1-42 (Oltalom Karitatív Egyesület)

A kedvezményezett adószáma: 18056109-1-42 (Wesley János Lelkészképző Főiskola)

(Tehát az egyház MELLETT a másik 1%-kal támogatható az Oltalom Karitatív Egyesület VAGY a Wesley János Lelkészképző Főiskola.)

Kérjük Önöket, hogy 1%-os kampányunk sikerét segítsék azzal, hogy családtagjaik, valamint ismerőseik figyelmébe ajánlják intézményeink technikai, illetve adószámait.

Ellátottaink nevében is tisztelettel és köszönettel fogadjuk felajánlásaikat:

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

Oltalom Karitatív Egyesület

Wesley János Lelkészképző Főiskola

**Segítse
befizetett adója 1+1 %-val
a legnehezebb helyzetben levőket!
Segítsen, hogy segíthessünk!**

**Egyházunk, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)
legfőbb céljának**

a legszegényebbek támogatását tartja, amelyet átfogó program és országos hálózat segítségével valósít meg. Segítő tevékenységeink hatóköre működésünk harminc éve alatt már túllépte Budapest határait, egyre inkább kiterjedve az egész országra, számos olyan településre, ahol halmozottan hátrányos helyzetű emberek élnek, mélyszegénységben – nyomorban.

A közösség által alapított

Oltalom Karitatív Egyesület

**támogatásával – híveink adományaiból, külföldi szervezetek támogatásaiból –
alakítottuk ki Budapesten, a Józsefvárosban:**

- az Oltalom hajléktalanszállót, a „Fűtött utcát”,
- mellette kórházat is létesítettünk a beteg,
- és több szociális otthont az idős, kiszolgáltatott emberek számára,
- megalakítottuk a **Wesley János Lelkészképző Főiskolát**, ahol felekezetre való tekintet nélkül bárki tanulhat teológiát vagy szociális munkát és ma már számos más, piacképes szakmát is,
- itt óvodát is létesítettünk a hajléktalanok gyerekei számára.

Egyházunk kötelékében és a szervezeteinkben dolgozók több ezer nincstelen embert segítenek Budapesten és immár az egész országban. Testvérközösségünknek mély meggyőződése, hogy a szegénységből csak a tanulás emelheti ki az embereket, ezért legfontosabb teendőink közé tartozik, hogy

- a gyerekeiket óvodába, iskolába segítsük,
- szakmát adjunk a kezükbe – tanulmányaik idején pedig az **egyénre szabott segítség eszközeivel, lehetőségeivel élve** folyamatosan törődünk velük, nem engedve elsüllyedni őket a kilátástalanság és a reménytelenség mocsarában.

Jelenleg az ország 14 településén teremtettünk óvodát, általános iskolát és szakmunkásképzőt, olyan szakmák tanításával, amelyek az adott régióban hiányoznak, szükségesek – így nemcsak szakmunkás-bizonyítványt kapnak az iskoláinkban végzett fiatalok, hanem döntő többségük megélhetést biztosító, családalapítást segítő munkahelyhez is jut.

Miként folyamatosan bővülő **egészségügyi, szociális és oktatási** intézményeink szerte az országban ugyancsak több száz embernek nyújtanak munkalehetőséget és a kilátástalanság elől menedéket.

Ha munkánkat támogatandónak tartja és befizetett adója 1+1 %-át egyházunknak ajánlja fel, a rendelkező nyilatkozatot a következőképpen kell kitöltenie:

A kedvezményezett neve: **Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség**

A kedvezményezett technikai száma: **0444**

A kedvezményezett egyesület neve: **Oltalom Karitatív Egyesület**

A kedvezményezett adószáma: **19010409-1-42**

***Támogatását köszönettel fogadjuk:
Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség***